

Телекоммуникация желілерін ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісіне қосу және Қазақстан Республикасының ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісі бойынша трафикті өткізуді реттеу ережелерін бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі Төрағасының 2004 жылғы 12 шілдедегі N 145-ө бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2004 жылғы 27 тамызда тіркелді. Тіркеу N 3041. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің 2012 жылғы 6 маусымдағы № 313 бұйрығымен

Ескерту. ҚР Көлік және коммуникация министрінің 06.06.2012 № 313 бұйрығымен.

"Байланыс туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 8 бабы 1-тармағының 19) тармақшасын орындау үшін **бұйырамын** :

1. Қоса беріліп отырған Телекоммуникация желілерін ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісіне қосу және Қазақстан Республикасының ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісі бойынша трафикті өткізуді реттеу ережелері бекітілсін.

2. Байланыс саласындағы мемлекеттік саясат және қаржылық реттеу департаменті (Сейтімбеков А.А.) осы бұйрықтың белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде тіркелуін қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Төраға орынбасары Д.С.Оразалиновке жүктелсін.

4. Осы бұйрық Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуге алынған күнінен бастап күшіне енеді және жариялауға жатады.

Төраға

К е л і с і л г е н :

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы
Т а б и ғ и м о н о п о л и я л а р д ы
р е т т е у ж ә н е б ә с е к е л е с т і к т і
қ о р ғ а у ж ө н і н д е г і а г е н т т і г і
Т ө р а ғ а с ы н ы ң м . а .

"Телекоммуникация желілерін
ортақ пайдаланылатын
телекоммуникация желісіне қосу
және Қазақстан Республикасының
ортақ пайдаланылатын
телекоммуникация желісі бойынша
трафикті өткізуді реттеу
Ережелерін бекіту туралы
"Қазақстан Республикасының
Ақпараттандыру және байланыс
жөніндегі Агенттігі Төрағасының
2004 жылғы 12 шілдедегі
N 145-ө бұйрығымен бекітілген

**Телекоммуникация желілерін ортақ пайдаланылатын телекоммуникация
желісіне қосу және Қазақстан Республикасының
ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісі бойынша
трафикті өткізуді реттеу
Ережелері 1. Жалпы ережелер**

1. Осы телекоммуникация желілерін ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісіне қосу және Қазақстан Республикасының ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісі бойынша трафикті өткізуді реттеу Ережелері (бұдан әрі - Ережелер) "Байланыс туралы" Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі - Заң) сәйкес байланыс операторларымен және Қазақстан Республикасының бірыңғай телекоммуникация желісін құрайтын желі иелерінің өзара қатынасын реттейді және мыналарды анықтайды:

1) телекоммуникация желілерін (тіркелген және жылжымалы) қосу жағдайы мен тәртібі;

2) байланыс операторлары мен қосылатын телекоммуникация желілері иелерінің ұйымдастыру-техникалық әрекеттестігі;

3) Қазақстан Республикасының ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желілері (бұдан әрі - ОПТЖ) бойынша трафикті өткізуді реттеу тәртібі;

4) желілік ресурстарды өзара пайдалану және трафикті өткізу үшін өзара есеп айырысуды жүргізу тәртібі.

2. Байланыс операторларымен және телекоммуникация желісі иелерінің арасындағы әрекеттестікті ұйымдастыру Қазақстан Республикасының заңдарына, осы Ережелерге, өзге де нормативтік құқықтық кесімдерге сәйкес орындалады.

3. Осы Ережелер мыналар арасындағы ұйымдық-техникалық әрекеттестік тәртібін қарастырады :

1) тіркелген желі байланыс операторларының бір-бірімен және ОПТЖ-ға қосыла алатын жылжымалы тіркелген желілермен;

2) егер әрекеттесуші желілердің біреуі ОПТЖ-ға қосыла алатын болса, телекоммуникацияның ведомстволық, арнайы, корпоративтік желілер иелері бір-бірімен қосылғанда ;

3) телекоммуникацияның ведомстволық, арнайы, корпоративтік желі иелері және ОПТЖ-ға шыға алатын жылжымалы байланыс операторлары, егер олар ОПТЖ-ға қосылған болса.

4. ОПТЖ-ға шығатын телекоммуникацияның ведомстволық, арнайы, корпоративтік желі иелеріне осы Ережедегі жалғау, трафикті өткізу, әрекеттестік және өзара есеп айырысуды жүргізу жағдайлары және тәртібі бойынша талаптар таралады .

Телекоммуникация желілері иелерін жалғау ерекшеліктері осы ереженің 1, 2, 3 және 4-қосымшаларында келтірілген.

5. Байланыс операторларымен, желі операторы және иелері арасындағы құқықтық қатынастар мен ұйымдастыру-техникалық әрекеттестік және өзара есеп айырысу тәртібі Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес олардың арасында жасалған телекоммуникация желілерінің Қосу шартымен (бұдан әрі - Қосу шарты) реттеледі.

6. Осы Ережелерде, Заңда қолданылатын ұғымдардан басқа, мынадай ұғымдар пайдаланылады :

1) телекоммуникациялар желілерінің иесі – ортақ пайдаланымдағы телекоммуникация желілерінің бір бөлігі және (немесе) бірыңғай телекоммуникация желісінің тиісті санаты тиесілі жеке немесе заңды тұлға (бұдан әрі – желі иесі) ;

2) трафик бірлігі - телекоммуникация желісі бойынша берілген телефондық қосылудың секунды, минуты немесе ақпарат кбайты;

3) **алып тасталды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс агенттігі Төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен;**

4) IP-желісі - IP хаттамасы базасындағы пакеттік коммутация желісі;

5) IP-телефония - бұл телефон байланысы және IP-хаттамасы арқылы нақты уақыт режимінде факсимильдік хабарларды беру қызметтерін ұсыну;

6) маршруттау - желілі трафикті берудің әр түрлі жолдарының біреуін таңдауды қамтамасыз ететін аппаратты-бағдарламалық кешен;

7) шағын - автоматты телефон станциялары - сыйымдылығы 128 нөмірден аспайтын автоматты телефон станциялары (бұдан әрі - АТС);

8) жүктеме - уақыт интервалына берілген шақырулар ағыны түскен кездегі

коммутация жүйесінің шығыс жиынтық уақыты;

8-1) нақты уақыт режимінде факсимильдік хабарларды беру (соның ішінде алдын-ала төленген карточкалар бойынша) және телефон байланысы қызметінің IP- желісін қолдануға мүмкіндік беретін IP-хаттамасы базасында технологияны қолдана отырып ұсынатын байланыс операторы - IP-телефон операторы;

8-2) жергілікті байланыс қызметтерін көрсетуші жергілікті телефон байланыс операторы - тіркелген байланыс операторы;

9) жылжымалы желі - шеткі терминалдарының аумақтық тіркелген орналасу орындары жоқ телекоммуникация желісі;

9-1) IP-телефонын пайдаланушысы - IP-хаттамасы базасында технологияны қолдана отырып телефон және факсимильдік байланыс хабарлары қызметі ұсынылатын телекоммуникация желісінің абоненті немесе басқа пайдаланушысы

10) префикс - нөмірдің, желілердің және қызметтердің әр түрлі тұрпаттарын жүзеге асыратын, сандар мен белгілердің біреуінен немесе комбинациясынан тұратын индентификатор;

11) жергілікті деңгейдегі қосылулар - телекоммуникациялардың бір желісін екіншісіне қосу, бұл ретте қосатын желі (желі үзіндісі) қосуды жүзеге асыратын жергілікті желі нөмірлерінің жоспарына енгізіледі;

12) ішкі аймақ деңгейіндегі қосылулар - бір телекоммуникация желісін екіншісіне қосу, бұл ретте қосатын желі ішкі аймақтық нөмірлеудің "ab" кодын беру арқылы автоматты қалааралық телефон станциясына (бұдан әрі - АҚТС) қосылады;

13) қалааралық деңгейдегі қосылулар - бір телекоммуникация желісін екіншісіне қосу, бұл ретте қосатын желі қосатын желінің нөмірлеу аймағына айналады немесе егер қосатын желіге "DEF" коды бөлінсе, қосатын желі қалааралық транзиттік торапқа (ҚаТТ) немесе қосатын желінің АҚТС-на қосылады;

14) халықаралық деңгейдегі қосылулар - қалааралық және халықаралық байланыс операторларының телекоммуникация желілерінің, халықаралық коммутация орталықтары арқылы халықаралық байланыстың әрекеттестігін ұйымдастыру;

15) қызметтерді жеткізуші - өзінің телекоммуникация желісі жоқ және басқа байланыс операторларының желілері мен қызметтеріне қол жетімділік қызметтерін ұсынатын оператор;

16) есептік мөлшерлемелер – кірісті, шығындар мен кірістірілген активтерді бөлек есептеудің деректері немесе Қазақстан Республикасы заңнамасымен белгіленген тәртіпте және көлемде технологиялық процестің белгілі бір кезеңінде телекоммуникация желісі бойынша трафикті өткізуді қамтамасыз

ететін, техникалық құралдар мен құрылыстарды ұсыну және қызмет көрсету құны енетін экономикалық талдау және қаржы есептілігі деректері негізінде есептелген экономикалық негізделген шығындар мен табысты өтеуді қамтамасыз ететін баға (тариф);

17) трафиктің өткізілуін реттеу - телекоммуникация желісіндегі және олардың арасындағы трафикті өткізу жолдары мен қандай да бір тәсілдері таңдап алынатын (немесе жоққа шығарылатын) ережелерді бекіту;

18) Қазақстан Республикасының телекоммуникациялар желісінде нөмірлеу жүйесі мен жоспарын құру ережесі - болашағы бар байланыс құралдарын, оның ішінде жаңа байланыс қызмет көрсетулерін енгізе отырып, Қазақстан Республикасының бірыңғай телекоммуникация желілерін техникалық (технологиялық) құруды анықтайтын нормативті-техникалық құжат;

19) электрмагнитті сигналдар арқылы деректер тарату желісі - желіні пайдаланушылар арасында ақпарат алмасуды, ақпараттық ресурстарға қол жетімділікті және ақпараттық ресурстардың әрекеттестігін ұйымдастыруға арналған коммутация тораптары мен телекоммуникация желілерінің жиынтығы;

20) тактілік желілі синхрондау жүйесі (ТСЖ) - цифрлық телекоммуникация желісінің барлық элементтерін синхрондау сигналдарымен қамтамасыз ететін техникалық құралдар кешені;

21) қосатын жол - бір оператордың желісінен екінші оператор желісіне дейінгі физикалық жолдан тұратын техникалық жабдықтар кешені, сондай-ақ қосатын және қосылатын желі операторының, осы жолдың жұмысын қамтамасыз ететін станция жабдығының бір бөлігі;

22) терминал - шеткі абоненттік құрылғы;

23) қосылу (қосылыс) нүктесі - бір желіні келесі желіге физикалық жалғау орны (порты);

24) қосылу деңгейі - телекоммуникация желісінің иерархиялық қосылуы бойынша белгіленетін желі деңгейі;

25) тіркелген желі - шеткі терминалының аумақтық бекітілген орналасу орны бар телекоммуникация желісі;

26) қосушы оператор - жергілікті, ішкіаймақтық, қалааралық және халықаралық деңгейде өзге байланыс операторларының желілерін олардың өтіміндері бойынша өз желісіне қосушы ЖПТЖ байланыс операторы;

27) қосылушы оператор - жергілікті, ішкіаймақтық, қалааралық және халықаралық деңгейде өз желісін ЖПТЖ қосу туралы ұсыныспен ЖПТЖ байланыс операторына өтінім жасаушы байланыс операторы;

28) телекоммуникацияның бір желісін (байланыс құралдары) басқасына қосу - телекоммуникацияның екі желілерінің арасындағы технологиялық әрекеттесуін ұйымдастыру оның ішінде бұл желілердің байланыс қызметтерін

пайдаланушылардың өзара қосылуларын орнатуға және ақпарат беруге мүмкіндігі бар қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторларының телекоммуникация желілері;

29) қалааралық және халықаралық байланыс операторының телекоммуникация желісі (ҚХБОТЖ) - байланыс қызметін ұсыну мақсатында желінің деңгейіне сәйкес қалааралық және халықаралық трафикті өткізуге арналған уәкілетті органның белгілеген талаптарына жауап беретін ЖПТЖ байланыс операторының телекоммуникация желісі;

30) қосылудың (қосудың) стандартты нүктесі – типтік техникалық шарттарды пайдаланумен және қосудың типтік шартына сәйкес, бір желіден екіншісіне қосу үшін тағайындалған телекоммуникация құралдары.

Ескерту: 6-тармаққа өзгертулер енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2005 жылғы 17 қаңтардағы N 10-п , 2006 жылғы 5 қазандағы N 400-п (күшіне енгізілу мерзімін 4-тармақтан қараңыз), 2009.06.04. N 247 Бұйрықтарымен.

2. Байланыс операторларының, желі иелерінің

ОПТЖ-ға желілерді қосу процесіндегі

ұйымдық-техникалық әрекеттестігі & 1. Ұйымдық-техникалық әрекеттестік кезеңдері

7. Ұйымдастыру-техникалық әрекеттестік екі кезеңнен тұрады.

Бірінші кезең – желілерді қосу процесіндегі әрекеттестікте мынадай мәселелерді шешу енеді:

1) Қосылатын оператор (желі иесі) қосатын оператордан Қосылу шартының жобасы мен 4-1-қосымшаға сәйкес ресімделген қосылуға типтік техникалық шарттарды алу.

Қосатын оператор, техникалық мүмкіндікке байланысты, егер қосылу бір нөмірлеу аумағында жүргізілетін болса, отыз күннен аспайтын мерзімде және нөмірлеудің түрлі аумағында бір уақытта қосылған жағдайда, алпыс күннен аспайтын мерзімде қосылуды орындау үшін қажетті нақты әрекеттерді көрсетумен, техникалық шарттар береді және қосылудың стандартты нүктесіне (қосудың) қосудың техникалық мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

Қосу мақсатында телефон кәрізіне кәбілді төсеуге сауалнама жасаған кезде, кәбіл (телефон) кәрізінің иесі, техникалық мүмкіндігі болмаған жағдайда, техникалық шарттарында кәбілді төсеу үшін кедергілерді жоюда қандай іс-шаралар орындау қажет екенін көрсетеді;

2) қосылатын оператормен (желі иесімен) қосылуға жобалық-сметалық құжаттама әзірлеу;

3) қосылатын оператормен (желі иесімен) қосылуға және (немесе) техникалық шарттарды орындауға жобаны іске асыру;

Орындалған техникалық шарттар актісіне қол қойған сәтінен бастап, екіжақты келісім бойынша, қосатын және қосылатын байланыс операторлары (желі иесі) үш күннен аспайтын мерзімде Қосылу Шартына қол қояды.

Басым байланыс операторының қосу шартын жасасудан бас тартуына жол берілмейді;

4) желілерді тестілік режимде қосу.

Бірінші кезеңнің аяқталуы орындалған техникалық шарттар актісіне, табысты тестілеу негізінде желіні қосуға дайындығы туралы актісіне, сондай-ақ Қосылу шартына қол қою болып табылады.

Екінші кезең – желілерді қосуды жүзеге асырғаннан кейін мынадай мәселелерді шешу енетін, телекоммуникация қызметтерін ұсыну процесіндегі өзара әрекеттестік:

5) қызметтерді ұсыну кезіндегі өзара әрекеттестік;

6) трафикті өткізуді ұйымдастыру;

7) ұсынылатын қызметтердің сапасын қамтамасыз ету;

8) ұсынылған қызметтерге және кіріс, шығыс және транзиттік трафикті босатуға өзара есеп айырысуды жүргізу.

Ескерту: 7-тармаққа өзгертулер енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі Төрағасының 2005 жылғы 11 шілдедегі N 218-ө (бұйрық ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енеді), 2009.06.04. N 247 Бұйрықтарымен.

&2. ОПТЖ-ға қосылатын телекоммуникация желілеріне қойылатын жалпы талаптар

8. ОПТЖ-ға қосылған телекоммуникация желілері технологиялық тұрғыдағы көзқараспен және қызметтерді ұсыну ережелері бойынша ОПТЖ-ның құрамды бөлігі ретінде қарастырылады.

9. Қазақстан Республикасының заңнамаларына сәйкес барлық байланыс операторлары және желі иелері ОПТЖ-ға өз желісін қосу құқығына ие.

10. Бір желіні екіншісіне қосу осы Ережедегі 7-тармақта қарастырылған тәртіппен іске асырылады, ал әрекеттестік қосатын және қосылатын операторлар, желі иелері арасындағы шарт негізінде іске асырылады.

11. ОПТЖ-ға қосылған және шетелдік әріптестерінің телекоммуникация желілерінде арналары бар желі иелері оларды ОПТЖ операторларына/операторларынан трафик өткізуді жүргізуге пайдалана алмайды.

12. Бөлектелген желілердің байланыс операторларына сериялық нөмірлер, телефоншылар пульттарын, ОПТЖ-ға және бөлектелген желілерге біртегіздік қосылатын кез келген жабдықты пайдалану арқылы трафикті өткізуді ұйымдастыруға тыйым салынады.

Бөлектелген желілердің түйінделуі кезінде ОПТЖ-дан олар ортақ пайдалану желісі санатына өтеді. Оларда "ab" коды мен АТС индекстерін тарату және пайдалану осы Ережеге сәйкес іске асырылады, ал қосылу қайта берілген лицензия шарттарына байланысты жүргізіледі.

13. Қосылатын желілерде мынадай талаптар орындалуы тиіс:

1) Қазақстан Республикасының аумағында әрекет ететін бірыңғай стандарттар негізіндегі технологиялық желілердің ерекшелігін есептегендегі байланыс сенімділігін және басқаруын қамтамасыз ету бойынша;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпке сәйкес ақпараттық тұрақтылық және қауіпсіздікті, жедел-ізвестіру шараларының қызметтерін, байланысты қалпына келтіру бойынша төтенше жағдайлар жұмыстарын қамтамасыз ету бойынша;

3) Қазақстан Республикасының сертификаттау саласындағы стандарттау, метрология және сертификаттау жөніндегі тиісті уәкілетті орган аккредиттеген, сертификация органдарында қосылатын желілер операторларымен өзара есеп айырысуды жүргізу мақсатында жабдықтарды сертификаттауды қамтамасыз ету бойынша ;

4) қолданыстағы заңнамаға сәйкес қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторларының телекоммуникация желілеріне қойылатын.

Ескерту: 13-тармаққа өзгертулер енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2006 жылғы 5 қазандағы N 400-п , 2009.06.04. N 247 Бұйрықтарымен.

14. Қосылатын желіні және оның байланыс объектілерінің құрылысын салу бойынша жоба құжаттамасы Қазақстан Республикасында қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттарға сәйкес болуы тиіс.

Жоба құжаттамасын әзірлеуді жоба жұмыстарын орындауға лицензиясы бар ұйым жасауы тиіс .

Жобалық құжаттаманың құрамына Халықаралық электр байланысы одағының телекоммуникациялар секторының (бұдан әрі - ХЭО-Т) G.803, G.812, G.813 ұсыныстарына сәйкес жасалған және ОПТЖ-ның тактілік синхрондау желісінің сызбасына толығымен қиыстырылған тактілік синхрондау желісінің сызбасы кіруі тиіс .

Арнайы қызметтерді орындайтын аппаратуралар мен жабдықтардың стандарттау, метрология және сертификаттау жөніндегі уәкілетті орган берген сертификаты болуы тиіс.

15. Қазақстан Республикасының бірыңғай телекоммуникация желісін құрайтын барлық желілерге желіні құрастыру, құрылымы, тактілік синхрондау желі жүйесі, сигнал беру жүйелері, нөмірлеу жоспарлары, желілерді басқару және қолданылатын коммутация жабдықтарының түрлері бойынша қойылатын жалпы техникалық талаптар Қазақстан Республикасының бірыңғай телекоммуникация желісі Басқару құжатына және ХЭО-Т ұсыныстарына сәйкес болуы тиіс.

16. Қазақстан Республикасының бірыңғай телекоммуникация желісін (бұдан әрі - БТЖ) құрайтын барлық санаттағы байланыс операторлары және желі иелері байланыс саласындағы уәкілетті орган бекіткен бірыңғай әрекеттестік тәртібінің талаптарын қанағаттандыратын өз желілерін басқару жүйелерін құрады.

Нақты желіні басқару жүйесі ХЭО-Т қабылдаған Электр байланысын басқару желісі тұжырымдамасына, ХЭО-Т ұсыныстарына, Қазақстан Республикасында қолданыстағы стандарттар мен нормаларға сәйкес болуы тиіс.

17. Қосылатын желілердегі техникалық пайдалану ОПТЖ техникалық пайдалану ережелеріне, байланыс саласындағы уәкілетті органның нормативтік құжаттарына, ХЭО-Т ұсыныстарына сәйкес ұйымдастырылуы қажет.

3. Желілерді қосу барысындағы байланыс операторларының (желілер иелерінің) әрекеттестігі & 1. Желілерді қосу барысындағы байланыс операторларының (желілер иелерінің) әрекеттестік тәртібі

18. Қосылатын желі операторы (желі иесі) қосу үшін техникалық шарттарды беру туралы өтінімді желіні қосатын операторға жібереді. Өтінімге мыналар қоса берілуі тиіс:

1) байланыс саласындағы уәкілетті орган берген лицензияның көшірмесі қосымшаларымен бірге (байланыс операторлары үшін);

2) желінің техникалық сипаттамасы (құрастырылған сыйымдылық, қолданылатын жабдық түрі (түрлері), сигнал беру түрі (түрлері), желі құрылымы және болжанатын трафик (жүктеме) көлемі);

3) Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сертификаттау жүйесінің тізілімінде тіркелген қолданылатын жабдықтардың сәйкестік сертификаттары;

4) байланыс саласындағы уәкілетті органның Қазақстан Республикасы телекоммуникация желісінің нөмірлеу ресурстарын бөлу туралы бұйрығының көшірмесі.

Ескерту: 18-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

19. Бұрын ОПТЖ қосылған желі иелері қызметтерді ұсыну лицензиясын алған жағдайда иегер қосқан операторға он күн ішінде ол туралы хабарлауы қажет, нақтыланған техникалық талаптарды алып, оны орындауы қажет, сондай-ақ осы Ереженің 7 және 26-тармақтарына сәйкес желіні қосу туралы шартты қайта жасауы немесе жасалған шартқа өзгертулер енгізуі тиіс.

20. Қосылатын желінің байланыс операторы кемінде отыз күннен аспайтын мерзімде, егер қосылу нөмірлеудің бір аймағы шегінде іске асырылса, және нөмірлеудің әр түрлі аймақтарында бір мезгілде қосылған жағдайда алпыс күннен аспайтын мерзімде өтініш берушіге қосу үшін техникалық талаптарды береді.

21. Қосылуға берілген техникалық талаптармен келіспеген жағдайда, қосылатын желінің байланыс операторы байланыс саласындағы уәкілетті органға бұл жайында хабардар ете отырып альтернативтік техникалық жағдайларды алу үшін желіні қосушы операторға жүгіне алады.

Ескерту: 21-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2006 жылғы 5 қазандағы N 400-п (күшіне енгізілу мерзімін 4-тармақтан қараңыз) бұйрығымен .

22. Желіні қосу туралы техникалық талаптар негізінде қосылатын желінің байланыс операторы қажет болған жағдайда олардың орындалуына жоба құжаттамасын әзірлейді және осы Ереженің 7-тармағында қарастырылған талаптарды орындайды.

23. Қосылатын желінің сыйымдылығы 2000 нөмірден астам болған жағдайда ОПТЖ-ға қосылуға рұқсат беріледі, ал сыйымдылығы 1000 нөмірден астам болса бірнеше кезеңдерге бөліп жүзеге асыру ұсынылады. Кезеңдер берілген лицензияларға сәйкес тараптардың келісілген шешімімен айқындалады және қосудың техникалық талаптарында көрсетіледі. Қосу бойынша жұмыстың бастапқы кезеңдерінде техникалық талаптар мен жоба құжаттамаларында кейінгі кезеңдер де ескерілуі тиіс.

24. Қосылатын желілердің бірінші кезектегі сыйымдылығына қосылу бірінші кезеңде және қосымша сыйымдылығы келесі кезеңдерде қосылу кезеңдеріне сәйкес техникалық мүмкіндіктерді толық іс жүзіне асырғаннан кейін және осы Ережеде және нормативтік-техникалық құжаттарда белгіленген тәртіпте объектілерді және жұмысты қабылдау орындалады.

25. Бірінші кезең жұмыстарын орындау кезінде осы Ереженің 7-тармағына сәйкес қосылатын желінің байланыс операторы қосатын желі байланыс операторына техникалық талаптардың орындалғаны туралы жазбаша түрде х а б а р л а й д ы .

Қосылатын және қосатын желілер операторларының өкілдері техникалық талаптардың орындалуын және қосылу нүктелеріне жабдықтардың дайындығын

тексереді. Техникалық талаптарды орындау кесіміне тексеру нәтижелері және барлық қажетті құжаттар (өлшеу хаттамалары, техникалық атқару құжаты, Жасырын жұмыстарды орындау кесімі, және тараптардың келісімі бойынша қосылу нүктелері жабдықтарына қызмет көрсету аймағын шектеу жөніндегі кесім) қоса беріледі.

25-1. Қосылатын оператордың (желі иесінің) телекоммуникация желісінің қосатын оператордың телекоммуникация желісіне қосылуы байланыс саласындағы уәкілетті органмен бекітілген Қазақстан Республикасының телекоммуникациялар желісінде нөмірлеу жүйесі мен жоспарын құру Ережесінің шарттарын ескере отырып жүзеге асырылады.

Ескерту: 25-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2006 жылғы 5 қазандағы N 400-п (күшіне енгізілу мерзімін 4-тармақтан қараңыз), 2009.06.04. N 247 Бұйрықтарымен.

&2. Телекоммуникация желілерін қосуды ұйымдастыру

26. Телекоммуникация желілерін қосылу (қосу) ұйымдастыруға қосылу барысында тараптардың әдістерін, шарт-жағдайлары мен талаптарын айқындау кіреді. Әрбір нақты жағдай үшін техникалық талаптар қосылатын желінің техникалық мүмкіндігін есептегенде қосылудың стандартты нүктелері туралы жарияланған мәліметтерге сәйкес ОПТЖ-ға қосылатын операторлар берген қосылу туралы техникалық мүмкіндіктермен анықталады.

ОПТЖ операторлары (10 қаңтарға дейін) қосылудың (қосудың) стандартты нүктелерінің тізімін жариялау үшін байланыс саласындағы уәкілетті органға ұ с ы н ы л а д ы .

Ескерту: 26-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

27. Байланыс саласындағы уәкілетті органның қосатын желінің байланыс операторына беретін лицензиясында көрсетілетін деңгейде және пункттерде телекоммуникация желілерін ОПТЖ-ға қосуға рұқсат беріледі.

Бір оператордың желісін бірнеше таратылған географиялық пункттерде ОПТЖ-ға қосуға рұқсат беріледі. Мұндай жағдайда әрбір осындай пункттерде осы Ережелерде белгіленетін барлық талаптар орындалуы тиіс.

28. Телекоммуникация желісіне қосылу үшін техникалық мүмкіндіктер берген кезде қосылатын және қосылған желілердің (станция аралық және коммутациялық сыйымдылықтар, байланыс жолдарының сыйымдылығы) түрлі элементтерін қуаттандыру мәселелері ескерілуі мүмкін. Тараптардың келісімі

бойынша қуаттандыру шығындары қандай да бір оператордың мүддесінде іске қосылған сыйымдылыққа тең түрде сол желінің элементін пайдаланылатын қосатын және қосылатын желілердің операторларына жүктелуі мүмкін.

29. Техникалық мүмкіндіктерді орындағаннан кейін қосылатын және қосатын желілердің байланыс операторлары (иелері) арасында өзара есеп айырысудың барлық мәселелерін, тараптардың ұсынатын қызметтер сапасына жауапкершілігін, сондай-ақ телекоммуникация қызметтерін тұтынушылар алдындағы жауапкершілігін белгілейтін шарт жасалады.

30. ОПТЖ-ға телекоммуникация желісін қосу барысында жүзеге асырылатын жоба және құрылыс жұмыстарын жүргізуді қаржыландыру шарт негізінде іске асырылады.

30-1. Коммутациялық жабдықтары Қазақстан Республикасының белгіленген техникалық талаптарына және ЖШЖ саласындағы мемлекеттік стандарттарға сәйкес сертификатталмаған болса, байланыс операторларының телекоммуникация желілерін ОПТЖ-ға қосуға тыйым салынады.

Ескерту: 30-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

&3. Телекоммуникация желісін ОПТЖ-ның басым байланыс операторларына қосуды ұйымдастыру ерекшеліктері

31. ОПТЖ басым байланыс операторы желісіне қосуды ұйымдастыру мынадай қағидаларға негізделеді:

1) байланыс операторларына стандартты нүктелер қосылу (қосу) және қосылу талаптары туралы ақпаратты ұсыну осы Ережелердің 26-тармағына сәйкес а й қ ы н д а л а д ы ;

2) баламалы қызметтер көрсететін барлық байланыс операторлары үшін телекоммуникация желісін қосудың және трафикті өткізудің бірдей ережелерін о р ы н д а у ;

3) байланыс операторларына ақпараттарды ұсыну және қосу, трафиктің өткізілуі бойынша қызметтерді құрылымдық бөлімшелері және (немесе) үлестес тұлғалар үшін сол жағдайларда және сол сапада (бағалық және сапалық) ұсыну;

4) қосылу қызметтері бойынша бірыңғай төлемнің нақтылығын ұсыну;

5) бәсекелестер мен клиенттер туралы ақпараттарға қатысты тараптардың қ ұ п и я л ы қ р е ж и м і н с а қ т а у ;

6) синхрондау жүйесін, кіру және шығу транзиттік трафиктерін есептеу жүйесін (биллинг), пайдаланулық қолдауын, жаңа қызметтерді ұсыну үшін қажет телефон шақыртулары мен басқа бағдарламалардың мәліметтер базасын, желілердің "бөлінбейтін" компоненттерін, соның ішінде абоненттік жолдарды,

нөмірлік сыйымдылықты (нөмірлердің үйлесімділігі қағидасын жүзеге асырумен) шарттық негізде қайтарымды пайдалану мүмкіндігін ұсыну;

7) инфрақұрылым элементтерін (мысалы, ғимараттар, бағаналар, телефон (кәбіл) кәріздері, арналар, антенді-діңгекті құрылыста және басқалар) бірігіп пайдалануды шарттық негізде іске асыру мүмкіндігін ұсыну.

Ескерту: 31-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

32. ОПТЖ басым байланыс операторлары үшін, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жасалған басқа телекоммуникация желілерін қосу қызметтерін көрсету, сондай-ақ желілердің әрекеттестігі және трафикті өткізу бойынша осы міндеттермен байланысты ережелерді белгілейтін Қосу шарты жария шарт болып табылады.

33. Қосылуға техникалық шарттар берген кезде байланыс операторларына қысымшылық көрсетуге жол берілмейді. ОПТЖ басым байланыс операторы қосылатын операторлар үшін (желі иелеріне) трафикті қосу және босатудың тең талаптарын қояды.

Ескерту: 33-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

34. Қосылатын желі операторы осы Ережеде қарастырылған барлық талаптарды орындаған жағдайда, басым оператордың ОПТЖ-ға қосу шартын жасаудан бас тартуына жол берілмейді.

Егер басым оператор тарапынан қосылу туралы техникалық мүмкіндіктерге сәйкес қосылуды уақытылы орындау техникалық себептерге байланысты мүмкін болмаса, басым оператор аталған техникалық себептерді жойғаннан кейін негізгі сызбаға келесі ауыстырумен уақытша нұсқа бойынша қосу мүмкіндігін қарастырады.

&4. Байланыс операторлары желілерін қосу деңгейлері

35. Нөмірлеу ресурсын бөліп беру арқылы телекоммуникация желісін қосу байланыс саласындағы уәкілетті орган бекітілген Қазақстан Республикасының телекоммуникациялар желісінде нөмірлеу жүйесі мен жоспарын құру ережесі Басқару құжатының ережелерін ескере отырып жүзеге асырылады.

Нөмірлеу ресурстарын бөліп тарату тәртібі және нөмірлерді бөлу, сондай-ақ телефон қызметтерін көрсетуге ұсынылған ОПТЖ-да телефон байланысының нөмірлерін пайдалану ерекшелігі байланыс саласындағы уәкілетті орган бекітетін Қазақстан Республикасының Телекоммуникация желілерінің нөмірлеу ресурстарын бөліп тарату және пайдалану ережелеріне сәйкес жүзеге асырылады.

Ескерту: 35-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

36. Жергілікті деңгейде қосу:

1) тіркелген желілерді бір-бірімен, ОПТЖ-ға шыға алатын тіркелген желілерді жылжымалылармен қосу жергілікті желілік нөмірлеу ресурсына сәйкес бөлу арқылы іске асырылады;

2) ОПТЖ-да цифрлық сыйымдылық бар болған жағдайда қосылатын желілердің қосу станциялары шығу және кіру трафигі есебінен орындалатын жергілікті цифрлық станцияға енгізумен;

3) қосылатын желілердің коммутациялық станцияларын жергілікті цифрлық станцияға, тірек-транзиттік станцияға (бұдан әрі - ТТС) қосу мыналарда құрылған баламалы, сондай-ақ цифрлық арналармен де жүзеге асырылуы мүмкін:

қосу жолдарымен;

жергілікті телекоммуникация желілерінің қалааралық шығу телефон хабарламаларын беруге арналған тапсырысты-қосу жолдарымен;

қалааралық телефон станциясын жергілікті телефон желісінің станциясымен қосатын және қалааралық кіру хабарламаларын беруге арналған, қалааралық телефон байланысының қосу жолдарымен.

Баламалы қосу жолдары бойынша қосылу кезінде, баламалы-цифрлық өзгерту жабдығын қосылатын желінің байланыс операторы орнатады;

4) егер қосылатын станция сыйымдылығы 3500 нөмірден кем болмаса, резервтік сыйымдылығы бар болған жағдайда автоматты қалааралық телефон станциясында (бұдан әрі - АҚТС) тікелей арна байламдарын қосылатын желінің коммутациялық станциялары және нөмірлеудің бір аймағында орналасқан ОПТЖ АҚТС арасында ұйымдастыруға рұқсат етіледі;

5) егер қосылатын желі сыйымдылығы жергілікті желінің қолданыстағы нөмірлеу резервінен асып кетсе, онда ОПТЖ басым байланыс операторы байланыс саласындағы уәкілетті органға ол туралы хабарлайды, ол осы мәселені реттеу бойынша шаралар қабылдайды.

Ескерту: 36-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

37. Ішкі аймақ деңгейінде қосу:

1) қосылатын желіні ішкі аймақ деңгейінде қосу үшін жергілікті желі ретінде "ab" ішкі аумақ кодымен Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес географиялық аймақ шегінде қосылады;

2) жергілікті деңгейде телекоммуникация желісін қосу үшін нөмірлік ресурс болмаған жағдайда сыйымдылығы 5000 нөмірден кем емес желі қосатын желі операторының келісімімен ішкі аумақ деңгейінде осы нөмірлеу аумағының

АҚТС қосылатын желінің коммутациялық станциясына қосу арқылы жалғануы мүмкін.

38. Қалааралық деңгейде қосылу – телекоммуникацияның бір желісін екіншісіне қосу, мұнда оператордың (желі иесінің) қосылатын желісі автоматты қалааралық телефон станциясына (бұдан әрі - АҚТС) немесе қосатын желінің қалааралық транзиттік торабына (бұдан әрі - ҚатТ) қосылудың (қосу) стандартты нүктелеріне қосылады. Мұнда қосылатын желіге нөмірлеу ресурсы – географиялық анықталатын аумақ АВС коды, АВС-те "X1X2" қолжетімділік коды, DEF географиялық емес анықталатын аумақтың коды, қызметтерге қолжетімділік кодында оператор коды (бұдан әрі - ҚҚК), қалааралық және/немесе халықаралық байланыс операторын таңдау префиксі (бұдан әрі - ОТП) .

Ескерту: 38-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

39. Халықаралық деңгейде қосу:

1) қосылатын телекоммуникация желісін халықаралық коммутация орталығына (бұдан әрі - ХКО) қосатын қалааралық және халықаралық байланыс операторларының, халықаралық байланыс қызметтерін көрсетуге құқығы бар халықаралық байланыс операторларының желілерінде ғана халықаралық деңгейде қосу жүзеге асырылады;

2) қосатын және қосылатын желілердің арасындағы ХКО әрекеттестігі олардың арасында байланыс арналарын ұйымдастыру жолымен жүзеге асырылады;

3) қалааралық және халықаралық байланыс операторларының және халықаралық байланыс операторлары желісінің әрекеттестігін жүзеге асыру кезінде (ХКО-ХКО деңгейінде) Қосу шартына мынадай талаптар енгізілуі тиіс:

ұлттық желі шегіндегі және шетелдің ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісіне шығуда желінің бірінде апаттар мен төтенше жағдайлар туындаған жағдайда трафикті өткізу үшін айналманы ұйымдастыру және ұсыну;

өзара әрекеттегі телекоммуникация желілерінің өткізу қуатын қауіпсіздік, қорғаныс және құқықтық тәртіпті қорғау органдарының қажеттілігін қамтамасыз ету үшін бір-біріне ұсыну.

39-1. Қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторларының телекоммуникация желілерін қосу қалааралық және (немесе) халықаралық деңгейде(-лерде) ұйымдастырылады.

Ескерту: 39-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс

жөніндегі агенттігі төрағасының 2006 жылғы 5 қазандағы N 400-п (күшіне енгізілу мерзімін 4-тармақтан қараңыз) бұйрығымен .

39-2. Жергілікті телефон байланысы операторларының желілерін қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторларының желілеріне қосу мынадай жағдайларда ұйымдастырылады:

1) ЖПТЖ-ға, қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторларының желілеріне жергілікті телефон байланысы операторларының желілерін қосу автоматтық телефон станцияларының транзиттік тораптары (АТС ТТ), ЖПТЖ-не бұрын қосылған және шығыс пен кіріс трафигін есепке алуды жүзеге асыруы қажет қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторының автоматтық қалааралық телефон станциясы (АҚТС) арқылы жүзеге асырылады ;

2) ЖПТЖ-ға, қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторларының желілеріне қосылған жергілікті телефон байланысы операторларын абоненттердің таңдауы қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторларына берілген оператор префиксі (Поп) арқылы, ал қалааралық және (немесе) халықаралық байланысы үшін жеке-жеке жүзеге асырылады (сәйкесінше Поп 1 және Поп 2).

Ескерту: 39-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2006 жылғы 5 қазандағы N 400-п (күшіне енгізілу мерзімін 4-тармақтан қараңыз) бұйрығымен .

39-3. Қалааралық байланыс операторының желісін қалааралық және халықаралық байланыс операторының желісіне қосу мынадай жағдайларда ұйымдастырылады :

1) қалааралық байланыс операторы желісінің қалааралық және халықаралық байланыс операторының желісіне қосылуы қалааралық деңгейде географиялық нөмірлеу аймағына (АВС) сәйкес қосушы және қосылушы байланыс операторларының желілерінде АҚТС арасында жүзеге асырылады;

2) әр географиялық аймақта АҚТС болуы тиіс;

3) қосатын желінің АҚТС-мен қосылатын желінің АҚТС-ы арасындағы әрекеттестік олардың арасында тікелей байланыс каналдарын ұйымдастыру арқылы жүзеге асырылады ;

4) шығыс және кіріс қалааралық трафигінің есебі қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторларының екеуімен де, немесе келісім арқылы өзара әрекеттесуші байланыс операторларының біреуіне қарасты бірыңғай есептеу орталығымен жүзеге асырылады.

Ескерту: 39-3-тармақпен толықтырылды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс

жөніндегі агенттігі төрағасының 2006 жылғы 5 қазандағы N 400-п (күшіне енгізілу мерзімін 4-тармақтан қараңыз) бұйрығымен .

39-4. Халықаралық байланыс операторының желісін қалааралық және халықаралық байланыс операторының желісіне қосу мынадай жағдайларда ұйымдастырылады :

1) Қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторының желісіне халықаралық байланыс операторы желісінің қосылуы қосушы және қосылушы операторларының халықаралық коммутация орталықтары (бұдан әрі - ХКО) арасында жүзеге асырылады ;

2) қосушы және қосылушы желілерінің ХКО арасындағы өзара әрекеттесуі олардың арасында байланыс каналдарын ұйымдастыру арқылы жүзеге асырылады ;

3) қалааралық және халықаралық байланыс операторының және халықаралық байланыс операторының желілерінің өзара әрекеттесуі жүзеге асырылғанда (ХКО - ХКО деңгейде) Қосылу келісім-шартына:

желілердің бірінде авариялар және төтенше жағдайлар орын алған кезде жалпы пайдаланудағы телекоммуникацияның шетелдік желілеріне шығу кезінде де ұлттық желі шектеріндегі сияқты трафикті өткізу үшін айналма жолдарды ұсыну және ұйымдастыру ;

қорғаныс, қауіпсіздік және құқық қорғау органдарының қажеттіліктерін қамтамасыз ету үшін өзара әрекеттесуші телекоммуникация желілерінің өткізу қуаттылықтарын өзара ұсыну жөніндегі талаптар енгізілуі тиіс.

Ескерту: 39-4-тармақпен толықтырылды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2006 жылғы 5 қазандағы N 400-п (күшіне енгізілу мерзімін 4-тармақтан қараңыз) бұйрығымен .

39-5. Қалааралық және халықаралық байланыс операторы желісінің өзге қалааралық және халықаралық байланыс операторы желісіне қосылуы географиялық аймақтың АҚТС-мен АҚТС-ның, сондай-ақ қосушы мен қосылушы операторларының сәйкес желілерінің ХКО мен ХКО арасында жүзеге асырылады .

Ескерту: 39-5-тармақпен толықтырылды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2006 жылғы 5 қазандағы N 400-п (күшіне енгізілу мерзімін 4-тармақтан қараңыз) бұйрығымен .

39-6. Басқа байланыс операторының қосылатын қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторының желілерін коммерциялық пайдалануға босату байланыс саласындағы уәкілетті органмен қалааралық және (немесе) халықаралық байланыстың телекоммуникация желілеріне ұсынылатын қалааралық және (немесе) халықаралық байланыстың операторын анықтау

бойынша біліктілік талаптар мен критерийлерді орындағаны туралы расталғаннан кейін жүзеге асырылады.

Ескерту: 39-6-тармақпен толықтырылды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

40. Корпоративтік желілерді қосу.

Корпоративтік телекоммуникация желісі ОПТЖ-ға, әкімшілік аумақ шегінде мекемелік коммутациялық станция орнату арқылы немесе қалааралық транзитті торап деңгейінде корпоративтік клиент ретінде қосылуы мүмкін, егер ол түрлі әкімшілік аумақтар бойынша желі учаскелеріне бөлінгенді, тиісті нөмірлеу ресурсын бөліп беру арқылы біріктіретін болса ("DEF" коды).

Корпоративтік желі иесі тиісті лицензия алып, ақылы негізде қызмет көрсетуге ниет білдірген жағдайда, ОПТЖ-ға жалғау мынадай шарт-жағдайлармен жүзеге асырылады, егер:

1) ішкі өндірістік мақсатта (өндірісте технологиялық процестермен басқару) пайдаланылатын негізгі желі бөлігінен қосылатын желі бөлігін иегер бағдарламалы немесе техникалық бөлуі мүмкін;

2) қосылатын желінің бөлігі осы Ережелерде мазмұндалған, ОПТЖ қызмет ету талаптарына сәйкес келеді;

3) корпоративтік телекоммуникация желісінің иесі басқару және ішкі өндірістік мақсаттар (өндірісте технологиялық процестерді басқару) және ОПТЖ-не қосылатын оның бөлігі үшін пайдаланылатын желінің пайдалану шығындарын жеке есептейді.

41. Жылжымалы байланыс желілерін қосу:

1) жалпы пайдаланылатын жылжымалы радиотелефон желісі ОПТЖ-ға қалааралық, ішкі аймақтық және нормативтік кесімдерге немесе байланыс операторларының арасындағы келісім бойынша тиісті нөмірлеу ресурстарын бөліп беру арқылы жергілікті деңгейде қосылуы мүмкін;

2) нөмірлеудің географиялық емес DEF коды тағайындалған жалпы пайдаланылатын жылжымалы радиотелефон желісі ОПТЖ-ға қалааралық деңгейде ҚатТ арқылы, басқа нөмірлеу аймақтарының абоненттеріне трафик өткізу үшін және аймақтық деңгейде - нақты географиялық нөмірлеу аймағы шегінде трафик өткізу үшін жылжымалы желінің коммутаторы орналасқан географиялық нөмірлеу аймағының АҚТС арқылы қосылуы мүмкін;

3) DEF географиялық емес коды тағайындалған ұялы байланыс желісі ОПТЖ-ға қалааралық деңгейде (АҚТС, ҚатТ) қосылады, ұялы байланыс желілерінің біріне-бірі қосылуы тікелей арналарды ұйымдастыру арқылы бұл желілердің коммутациялық жабдықтарының тиісті деңгейлерінде жүргізіледі ;

4) ABC нөмірлеудің географиялық аумағында "ab" коды тағайындалған ортақ пайдаланылатын жылжымалы радиотелефон желісі ОПТЖ-ға осы нөмірлеудің

географиялық аумағындағы АҚТС арқылы қосылады. Қосылатын желінің нөмірлеу жоспары географиялық нөмірлеу аймағының жоспарына кіреді;

5) "abX/abXX" жергілікті желі АТС индексін алған ортақ пайдаланылатын жылжымалы радиотелефон желісі, жергілікті желінің коммутациялық станциялары арқылы қосылады. Қосылатын желінің нөмірлеу жоспары жергілікті желінің нөмірлеу жоспарына қосылады.

Жылжымалы радиотелефон байланысының желісін қосу осы Ережеге сәйкес қосатын желі операторлары беретін техникалық мүмкіндіктер негізінде жүзеге асырылады.

Ескерту: 41-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

42. Телеграфтық және телекстік байланыс желілерін қосу:

1) ортақ пайдаланылатын телекстік байланыс желілеріне қосу ведомстволық телеграфтық-телекстік желілер және телематикалық қызметтер үшін рұқсат етіледі;

2) телеграфтық және телекстік байланыс желілеріне қосу абоненттік шеткі пункттер немесе құрылғылар деңгейінде жүзеге асырылады;

3) абоненттік құрылғылар деңгейінде қосу ұғымы пайдаланушының терминалын телекоммуникация желісіне қосуды білдіреді, соның көмегімен оператор ақпаратты береді және қабылдайды;

4) хабарларды коммутациялау арқылы ортақ пайдаланылатын телеграфтық және телекстік байланыс желілеріне қосу телеграфтық және телекстік байланыс қызметін ұсынуға лицензиясы бар телеграфтық және телекстік байланыс операторлары үшін рұқсат етіледі;

5) жекелеген жағдайларда қосылатын желіге сәйкес техникалық жабдықтардың болуы кезінде арналарды коммутациялау станциялары немесе хабарламаларды коммутациялау орталықтары деңгейіндегі телеграфтық байланыс желісіне қосуға байланыс саласының уәкілетті органының тапсырмасы негізінде рұқсат беріледі;

6) қосылатын желіден бөлінетін қосылу мен нөмірлеудің нақты нүктелерін ортақ пайдаланылатын телеграф желісінің операторы белгілейді.

&5. Телематикалық қызметтер, зияткерлік желілер тораптарына және деректерді тарату желілерінің операторларына қолжетімділік

Ескерту: 5-параграфтың атауы жаңа редакцияда - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

43. Телематикалық қызметтер, зияткерлік желілер тораптарына және деректерді тарату желілерінің операторларына төмендегі қолжетімділік түрлі

сызбалар бойынша ұйымдастырылады:

1) ОПТЖ АҚТС-ға байланыс саласындағы уәкілетті органмен тағайындалатын ҚҚК операторының кодын пайдаланумен жабдықтарға қосу. Мұнда қолжетімділік нөмірлеу аумақтары жабдықтары АҚТС-қа қосылған нөмірлеу аумақтары абоненттері үшін ғана ұйымдастырылады;

2) (қосудың) стандартты нүктесіне қосылған жергілікті желі байланыс арналарының абоненттерінен бір бағытты шығыс бойынша жабдықтарды ОПТЖ-ға жергілікті деңгейде қосылумен .

Ескерту: 43-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

4 4 . < * >

Ескерту: 44-тармақ алынып тасталды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2005 жылғы 17 қаңтардағы N 10-п бұйрығымен .

45. Арнайы, ақпараттық-анықтамалық және сервистік қызмет көрсету иелерімен ұсынылатын қызметтерге пайдаланушылардың қолжетімділігін ұйымдастыру үшін, сондай-ақ, жергілікті телекоммуникация желілерінің операторларымен (пейджингтік желілер) дербес радиошақыру желілері операторларының жұмысын ұйымдастыру үшін абоненттік нөмірлер немесе сериялық нөмірлерді бөлумен абоненттік жолдар ұсынылады. Абоненттік жолдарды бөлуге Шартта олар қандай мақсатқа бөлінгендігі көрсетіледі.

Сериялық нөмірлерді бөлу тәртібі және сериялық нөмірлерді бөлетін жергілікті телекоммуникация желілерінің операторларымен сериялы нөмірлер иелерінің өзара әрекеті осы Ережеге 5-қосымшада келтірілген .

Ескерту: 45-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

46. Алып тасталды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

&5-1. IP –операторлар желісінің IP-телефониясын (Интернет-телефонияны) ОПТЖ-ға қосу

Ескерту. 5-1-параграф жаңа редакцияда - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

46-1. IP-телефония (Интернет-телефония) операторларының жабдықтарын (қолжетімділік тораптарын) қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторлары желілеріне қосу халықаралық деңгейде қызметтерге қолжетімділік кодын (бұдан әрі - ҚҚК) пайдаланумен жүзеге асырылады. ҚҚК-да оператор кодын пайдаланумен қатар, уәкілетті органның бұйрығымен қызметтерге қолжетімділік нөмірі ретінде бекітілген жергілікті телефон нөмірі пайдаланылуы

мүмкін, мұнда IP-телефония (Интернет-телефония) операторлары жабдықтарын (қолжетімділік тораптарын) қосу деңгейі қалааралық болып қалады.

46-2. ҚҚК және Х1Х2Х3Х4 оператор коды байланыс саласындағы уәкілетті органмен Қазақстан Республикасының заңнамасымен анықталған тәртіпте тағайындалады.

46-3. IP-телефония (Интернет-телефония) қызметтеріне қолжетімділік АҚТС-ке оператордың қолжетімділік торабы қосылған аталған нөмірлеу аумағының операторлары үшін ұйымдастырылады.

&6. Қосылатын оператордың техникалық мүмкіндіктеріне қойылатын талаптар

47. Қосылуға техникалық мүмкіндіктер қосылу өтініміне сәйкес беріліп және мынаны білдіреді:

1) қосылуды қамтамасыз ететін пайдаланылатын сәйкес жолды-кәбілді және станциялық құрылыстар, осы құрылыстар мен станциялық қондырғының қажеттіліктерін көрсету арқылы желілерді қосу әдісі (байланыс құралдарын);

2) қосылатын желінің трафигін өткізу үшін бар телекоммуникация ғимаратын пайдалану, мұндай ғимарат болмаған жағдайда - тараптардың келісімі бойынша жаңа ғимараттарды салу қажеттілігі;

3) қосылатын желі нүктелеріндегі техникалық параметрлер - сигналдар деңгейі, сигналдар спектрі, тарату жылдамдығы және өзге де түйісу параметрлері ;

4) пайдаланылатын сигналдау жүйесі;

5) тактілі синхронды желі жүйесіне бекіту;

6) уәкілетті органмен қосылатын операторға бөлінетін нөмірлеу ресурсы;

7) қосуды жүзеге асыру үшін қажетті шаралар, құрылыс-құрастыру жұмыстарының алдын-ала тізімі;

8) қосу бойынша жұмыстар кезеңдері.

ОПТЖ цифрлық станцияларын қолдайтын сигналдау хаттамаларының шектеулі тізімі осы Ереженің 6-қосымшасында көрсетілген;

9) орындалу мерзімі (алты айдан кем емес).

Ескерту. 47-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

48. Техникалық мүмкіндіктерге объектілер мен ғимараттарды салудағы жалғауды қосу, сонымен қатар трафикті өткізуге қатыссыз қондырғыны орнату, тек өтемақысыз негізде болмаса ғана жіберілмейді. Қосылудың техникалық мүмкіндіктермен белгіленетін жұмыс көлемі желілерді салу бойынша нормативті техникалық құжаттарға сәйкес болуы тиіс.

49. Компенсациялық негізде объектілерді салу деп қарастырылатын жағдай байланыс операторларының, қосатын желі мүддесімен қосылатын желінің байланыс операторлары орындайтын жұмыс бағасымен қосылатын желіге/ден трафикті жүргізумен байланысты емес телекоммуникация объектілері арасындағы шарттасу бойынша құрылыс түсіндіріледі.

50. Қосудың техникалық мүмкіндіктерін беру кезінде қосылатын желінің байланыс операторына қосылатын жолды және өзге қондырғыларды, қосылатын желі байланыс операторының есебінен желілердің өзара қатынасын қамтамасыз ету үшін салынатын ғимараттарды таратуды қосатын операторлар жеке меншігіне беру жіберілмейді.

51. Қосылудың техникалық мүмкіндіктері олардың берілуі үшін қарастырылған мерзімде келесі жағдайларда анықталады:

1) қосуды жүзеге асырған желідегі нөмірлеудің өзгеруі;

2) қосылатын желімен тікелей өзара қатынасатын, қосылуды жүзеге асырған желілердің техникалық құралдарын жаңғырту, қайта құрау немесе ауыстыру, сигналдау және т.б. жүйесін өзгертуді талап ететін жалғанған желілермен тікелей

қ а т ы н а с ы ;

3) жалғанған желінің қондырғысын жетілдіру қажеттілігі және (немесе) оның

с ы й ы м д ы л ы ғ ы н

к е ң е й т у ;

4) уәкілетті органдардың нормативті кесімдеріне сәйкес жалғау деңгейінің

ө з г е р у і ;

5) байланыс операторының қосылған желінің "DEF" немесе "ABC" кодтарын

а л у ;

6) қосылған желінің байланыс операторымен желілердің қосылуын талап ететін телекоммуникация саласындағы кәсіпкерлік қызметті жүргізуге басқа лицензияларды алуы.

52. ОПТЖ жетілдіруді жүргізу кезінде қосатын желінің байланыс операторы жетілдіру жобасын бекіткеннен кейін барлық мүдделі байланыс операторларына, желі иелеріне техникалық мүмкіндіктердің өзгеру мүмкіндігі туралы хабарлау керек. Қажетінше қосатын оператор жетілдіруді жүргізуге дейін үш ай ішінде қосылатын операторға техникалық мүмкіндіктерге өзгерістерді береді.

53. Осы Ереженің 51-тармағында қарастырылған жағдайда, қосылатын желінің байланыс операторы жалғанған желінің байланыс операторына өз желісінің ОПТЖ-ға жалғау туралы техникалық мүмкіндіктерін анықтау үшін

к ө м е к

с ұ р а у ы н а

б о л а д ы .

Қосылудың техникалық мүмкіндіктерін анықтау техникалық мүмкіндіктерді беру үшін осы Ережелермен айқындалған тәртіпте және мерзімде жүзеге асырылады. Жаңа техникалық мүмкіндіктерге сәйкес қосу бойынша жұмыстарды орындағаннан кейін өзара әрекеттестіктегі байланыс операторларымен Қосу

ш а р т ы

а н ы қ т а л у ы

т и і с .

Қосылудың техникалық мүмкіндіктерін өзгерту немесе нақтылау жағдайларында осы Ережемен реттелген мәселелер шегінен шықпай және үйлесімді қажетті, негізделген болуы тиіс.

54. Байланыс саласының уәкілетті органдарының нормативті құқықты немесе нормативті-техникалық кесімдеріне қосылу сәйкес келмеген жағдайда қосылатын желі операторымен байланыс саласындағы уәкілетті органмен осы Ережелерге сәйкес уәкілетті органның ұйғарымы бойынша жалғанған желінің байланыс операторына техникалық мүмкіндіктер осы Ережеге сәйкес берілуі тиіс . Осы арада болған шығындар өзара әрекеттестіктегі операторлармен олардың арасындағы белгіленген шарттар пропорциясында екі тараппен төленеді.

4. Қызметтерді ұсыну процесінде телекоммуникация желісінің байланыс операторларының өзара әрекеттестігі & 1. Қызметтерді ұсыну процесінде байланыс операторларының өзара әрекеттестік тәртібі

55. Байланыс операторлары міндетті:

1) өз желілерінде әрбір байланыс қызметтерін тұтынушы үшін техникалық мүмкіндігін Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген мерзімде нақты елді мекеннің жергілікті желісі шегінде байланыс операторын еркін таңдауын қамтамасыз ету; жергілікті телекоммуникация желісін цифрлауды аяқтаннан кейін өз желілерінде нақты елді мекендердің жергілікті желісі шегінде байланыс қызметтерін пайдаланушылар байланыс операторларын өз еркімен таңдауға техникалық мүмкіндікті қамтамасыз етуге;

2) өз желісін пайдаланушыларға ОПТЖ-ның қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс қызметтерін ұсыну құқығы бар кез-келген байланыс операторын таңдауға құқығын қамтамасыз етуге;

3) байланыс қызметін пайдаланушыларға стандарт сапасы, техникалық нормалар, байланыс қызметін ұсыну шартының ережелеріне сай байланыс қызметтерін ұсыну.

56. Пайдаланушыларға телекоммуникация қызмет көрсетулерін ұсынатын бірыңғай технологиялық процеске қатысатын байланыс операторлары арасында шарт жасалуы тиіс. Шарт төмендегі жағдайларды қарастырады:

1) ұсынылған телекоммуникация қызмет көрсетулерінің сапасына өзара ж а у а п к е р ш і л і к ;

2) байланыс қызметінің сапасының төмендеуіне немесе қызметті көрсете алмауына әкеліп соғатын, техникалық пайдалану бойынша нормативтік актілердің талабы орындалмаған немесе тиісінше орындалмаған жағдайда

байланыс қызметін пайдаланушылар мен байланыс операторларына материалдық және моральдық шығынының орнын толтыру тәртібі;

3) басқа операторлармен ұсынылатын телекоммуникация қызметтері үшін есеп айырысуды жүргізетін байланыс операторының уәкілдігі және осы қызметтер үшін пайдаланушылармен есеп айырысу кезіндегі олардың өзара қ а т ы н а с ы н ы ң т ә р т і б і ;

4) пайдаланушылар шағымдарын қарау бойынша жұмыстарды жүргізу тәртібі;

5) өзара қатынастағы желілердің трафигін өткізу тәртібі;

6) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес трафикті өткізу үшін өзара есеп айырысуды жүргізудің жағдайы мен тәртібі;

7) желілермен шұғыл-техникалық басқару жүйесінің өзара қатынас мәселелері ;

8) байланыс құралдарының қызметтермен қамтамасыз етудегі бөгелістеріне әкеліп соғатын апаттық тоқтаулар туралы және байланысты қысқа уақыттың ішінде қалпына келтіру үшін шаралар қолдану туралы ақпаратты басқа байланыс операторлары мен қызметтерді жеткізушілерге өз уақытында ұсыну;

9) қызметтерді ұсыну кезінде тоқталыстарға әкеліп соғуы мүмкін желілерде жоспарланған алдын алу жұмыстарын жүргізу туралы байланыс операторлары мен қызметтерді жеткізушілерді өз уақытында хабардар ету;

10) ОКС 7 желілерін жалпы арналық сигнализацияға сәйкес сигналдық өлшемдердің түзеу таратылуын, оның ішінде егер байланыс операторының коммутациялық жабдықтарының (Call Detail Record қоңыраудың бөлшектенген жазбасы) бастапқы жазбасында болған жағдайда, шақыратын абоненттің халықаралық форматтағы (А абонент нөмірі) нөмірін қамтамасыз ету.

Ескерту. 56-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

57. Ұсынылатын қызметтердің қолданыстағы нормаларға өлшемдер сәйкессіздігі байқалған жағдайда өзара әрекет етуші байланыс операторлары мұндай сәйкессіздіктің себептерін анықтап, бұл себептерді жою үшін шаралар қолдануы тиіс. Бұл жағдайда шығындар қолданыстағы нормаларға сәйкессіздік табылған желінің байланыс операторына жүктеледі.

Ескерту. 57-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

58. Жергілікті телефон байланысы желісінің өзара әрекеттестіктегі операторлары ОПТЖ-ға шыға алатын барлық пайдаланушыларға Қазақстан Республикасының заңнамасымен анықталатын тізім бойынша шұғыл медициналық, құқық қорғау, өрт, апат, анықтамалық және басқа да қызметтермен тегін байланысу мүмкіндігін ұсынуға міндетті.

59. Телефон желілерінің өзара әрекет етуші операторлары Қазақстан Республикасының бірыңғай телекоммуникация желісінде қолданылатын бірінші және екінші желілерді басқару және оларды байланыс саласындағы уәкілетті орган қабылдаған нормативтік техникалық құжаттарға сәйкес пайдаланудың технологиялық алгоритмдерін сақтауы тиіс.

Жергілікті телефон қосылыстарын уақыт бойынша есепке алуды енгізу кезінде байланыс операторлары абоненттерге байланыс операторлардың осы мақсаттардағы шығындарын Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіп бойынша өтейтін жергілікті атқару органдарымен келісілген тізім бойынша елді мекеннің әлеуметтік маңызы бар нысандарына байланысу мүмкіндігінің ұсынылуын қамтамасыз етуге тиісті.

60. Қосылатын желілердің байланыс операторлары анықтама қызметін құру немесе телефон нөмірлерінің анықтамалығын шығару немесе жалпы анықтамалық дерек базаларын құру үшін келісім бойынша жалғаушы желінің операторына сұрау бойынша ай сайын деректер ұсыну мақсатында бір-біріне сұрау салу бойынша өз желісінің пайдаланушылары туралы деректерге енуді ұсынуы тиіс. Ұсынылатын деректердің жалпы қолжетімді анықтама қызметтеріне енгізу қосылатын желінің операторының қосымша өтініші бойынша жүргізіледі.

Қосылған желілердің иелері сондай-ақ мұндай ақпаратты қосылатын желінің байланыс операторының сұрауы бойынша немесе келісім бойынша ұсына алады.

&2. ОПТЖ арқылы трафиктің өткізілуін реттеу тәртібі

61. Байланыс операторлары өздерінің желілерінің трафиктерінің өткізілуін осы Ережелерге, байланыс саласындағы өкілетті органның берген лицензиялары мен нормативтік-техникалық құжаттарына сәйкес жүзеге асыруы тиіс.

62. Өзінің қызметін Қазақстан Республикасында жүзеге асыратын әрбір байланыс операторы (желі иесі) өз желісінің шегінде тұйықталатын телефон трафигінің өткізілуін басқаруды өз бетінше жүзеге асыруға құқылы, және байланыс саласындағы уәкілетті органның және ОПТЖ магистралды операторының олардың құзырет шегіндегі төмендегілерді қамтитын нұсқауларын орындауға тиісті:

ұлттық желінің шегінде тұйықталатын трафикті маршруттау жөніндегі нұсқаулар ;

халықаралық шығыс, кіріс және транзиттік трафикті маршруттау жөніндегі нұсқау ;

өз желісінің техникалық жағдайы мен жұмысы туралы толық ақпаратты жинақтау, талдау және ұсыну жөніндегі нұсқау.

63. Жергілікті, қалааралық, халықаралық трафикті ОПТЖ-ға және Р-телефония (Интернет-телефония) операторларының трафигін босату және қосылу нәтижесінде желілердің техникалық құралдары бойынша деректерді тарату Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қосатын және қосылатын желілердің байланыс операторлары арасында жасасқан шарттар негізінде ғана рұқсат етіледі.

Қосатын байланыс операторлары тиісті трафик түрін босатуға шарт жасаспаған қосылатын байланыс операторларының жоғарыда аталған трафик түрлерін босатуды жүзеге асырмайды.

Ескерту. 63-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

64. ОПТЖ қосылатын байланыс желілерінің және ОПТЖ шығатын және кіретін халықаралық телефон трафигін өткізу Қазақстан Республикасының ОПТЖ қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторларының ХЖО коммутация алаңы арқылы жүзеге асырылады.

65. Заңда белгіленген жағдайларда байланыс саласындағы уәкілетті орган Қазақстан Республикасының телекоммуникация желілеріндегі телефон трафигін өткізудің тікелей орталықтандырылған басқаруын жүзеге асырады.

66. Нөмірді теру кезінде қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторын таңдауға арналған префикстер байланыс саласындағы уәкілетті орган тарапынан тағайындалады және тек шығатын байланыс кезінде ғана п а й д а л а н ы л а д ы .

Кіретін байланыс кезінде кіретін халықаралық (қалааралық) станциядан байланыс операторын таңдап алу операторлар арасындағы кіретін трафиктің жергілікті телекоммуникация желісінің абоненттеріне баратын бағыты бойынша жасалған келісімге сәйкес жүзеге асырылады.

67. Желіде зақымдар, шамадан тыс жүктемелер немесе штаттан тыс жағдайлар болған кезде байланыс операторлары тез арада байланыс пен қызмет көрсету сапасын қалпына келтіру, трафиктің бағытталған пунктіне қарай маршруттау үшін айналма жол ұйымдастыру жөніндегі келісілген шаралар қолдануы тиіс.

Қалааралық және халықаралық байланыс рыногын монополиясыздандыру кезінде ОПТЖ-да қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс қызметін ұсынуға құқығы бар бірнеше байланыс операторы пайда болған кезде, олар пайдаланушылардың тұрақты түрде немесе әрбір жалғанған кезінде қызмет көрсету үшін осы операторлардың бірін таңдап алу құқығын қамтамасыз етуге т и і с .

Байланыс пен қызмет көрсету сапасын қалпына келтіру, трафикті бағытталған пунктіне қарай маршруттау үшін айналма жолды ұйымдастыру жөніндегі әрекеттерді байланыс саласындағы уәкілетті органның шешіміне сәйкес ҚР

ОПТЖ Бас басқару орталығының қызметтерін атқаратын магистралды операторлардың біреуі үйлестіреді.

5. Желілік ресурстардың пайдаланылуы және трафиктің өткізілуі үшін өзара есеп айырысуды жүргізу тәртібі

68. Телекоммуникация желілерін жалғау нәтижесінде өзара әрекет ететін байланыс операторларының ара қатынастары өзара есеп айырысуды жүргізу кезінде келесі ережелерге негізделеді:

1) алынып тасталды;

2) телекоммуникация желілерінің ресурстарын (коммутациялық станциялардың, арналардың және жолдардың өткізу қабілетін) мейлінше көп пайдалану;

3) шақыруларға қызмет көрсету және пайдаланушыларға қызметтер ұсыну сапасының көрсеткіштерін арттыруға дем беру;

4) тең құқылы әріптестік;

5) әрбір жақтың телекоммуникация желісінің станциялық және желілік құрылыстарын салуға және пайдалануға салған салымдарын ескеру.

Ескерту. 68-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

69. Байланыс операторлары арасындағы ұсынылатын желілік ресурстар үшін өзара есеп айырысу тәртібі келесілерді ескере отырып анықталады:

1) техникалық құралдар мен ОПТЖ-ға енуді қамтамасыз ететін телекоммуникация құрылыстар меншігіне қатыстылығы;

2) ОПТЖ-ға қосылу деңгейі;

3) трафикті ОПТЖ арқылы өткізудің есепке алыну қажеттігі.

69-1. Қосылу қызметтеріне тариф біржолғы төлем болып табылады және қосылудың (қосудың) стандартты нүктелерін құруға және бөлуге экономикалық негізделген шығындар мен табыстарды өтеуден (Қазақстан Республикасы Ұлттық банкімен белгіленген қайта қаржыландыру мөлшерлемесінің үш есе көлемінен аспайтын) қосылу қызметтерін ұсынуға байланысты туындайтын байланыс операторының (желі иесінің) жұмыстарының құнын білдіреді.

Қосылу қызметтеріне біржолғы төлемді есептеген уақытта алаңдар мен орын-жайларды жалға алу бойынша шығындар енбейді.

Қолданыстағы қосылу қуаттылығын кеңейту шарттық негізде екі тараптың да мүдделерін есептеумен жүргізіледі.

Ескерту. 69-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

70. Өзара әрекет ететін байланыс операторлары арасында трафиктің барлық түрлерін босатуға өзара есеп айырысу абоненттермен байланыс қызметтеріне, сондай-ақ, қосылыстың ұзақтығын уақытқа қарай есептеу аппаратурасына есеп айырысудың сертификатталған және тексерілген автоматты жүйелерінің енгізілген әрбір өзара әрекет етуші байланыс операторынан алынған биллингтік деректер негізінде жүргізіледі .

Ескерту. 70-тармақ жана редакцияда - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

71. Операторлардың өзара әрекеттестігі кезінде қосушы және қосылушы олардың арасындағы өзара есеп айырысу өткізілген кіріс, шығыс және транзиттік трафиктер, қосылу қызметтері үшін және жалданатын телекоммуникация құралдары мен құрылыстары үшін жүзеге асырылады.

Өткізілген трафик үшін өзара есеп айырысу кезінде пайдаланушыдан төлем алатын шығыс бағыттың байланыс операторы өткізілетін трафиктің бағыт кіріс немесе транзиттік болып табылатын байланыс операторымен есеп айырысу мөлшерлемесінің негізінде есеп айырысады.

Егер бір оператормен телекоммуникация қызметтерін ұсыну басқа оператордың абоненттеріне алдын ала төлем карталары бойынша немесе олардың арасындағы тікелей шартпен жүргізілсе, операторлар арасындағы өзара есеп айырысу есеп айырысу мөлшерлемесінің негізінде операторға төлем қарастыратын, шығыс қосу кезінде абоненттік жалғауды қамтамасыз ететін қосымша келісімдер арқылы жүргізіледі.

Ескерту: 71-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2006 жылғы 5 қазандағы N 400-п (күшіне енгізілу мерзімін 4-тармақтан қараңыз), 2009.06.04. N 247 Бұйрықтарымен.

72. Қосатын және қосылатын операторлардың арасындағы өткізілген трафик үшін есеп айырысу былай жүргізілуі тиіс:

- 1) трафиктерді өткізу қызметтері:
 - жергіліктіге (кіріс, шығыс, транзит);
 - қалааралыққа(ішкі аймақтық) (кіріс, шығыс, транзитті);
 - халықаралыққа (кіріс, шығыс, транзитті);
 - ұтқыр операторлар желісіне(нен);
 - IP-телефония (Интернет-телефония) операторларының ;Байланыс операторларының желісіне анықталмаған бағыттар трафигінің енуі;
- 2) транспорттық желі арналарына қолжетім қызметтері:
 - байланыс арнасын ұсыну жалға алу (баламалы, немесе цифрлы) және (немесе) басқа байланыс операторларының желілерімен қосылудың әр түрлі нүктелері арасындағы жалғау желісі;
- 3) байланыс операторының желісіне қол жетімділікті ұйымдастыру

қ ы з м е т т е р і :

арналарды ұйымдастыру және қосу бойынша және (немесе) жалғасатын желілер арасындағы жалғау желісіндегі жұмыстар (қосу нүктесінің географиялық орналасуына қарай әрбір жалғанатын оператор желісінен қосу желісіне дейін);

4) Қосатын байланыс операторының қызметтеріне қол жеткізу:

биллинг өткізу және абонеттерден төлем жинау;

жалға ұсыну немесе кабельді кәрізді және қосу мақсатындағы технологиялық мүллікті пайдалану;

техникалық қызмет көрсету жүргізу және жабдықты қарау;

5) қосылу қызметтері.

Ескерту. 72-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

73. Қалааралық және халықаралық байланыс операторлары және халықаралық байланыс операторлары шетелдік халықаралық операторлармен халықаралық трафик үшін өзара есеп айырысуларды жүзеге асырады.

74. Байланыс операторларының халықаралық трафикті өткізгені үшін өзара есеп айырысу шарттық негізде және байланыс саласындағы заңнамаға және табиғи монополиялар және реттелетін нарыққа сәйкес жүзеге асырылады.

Ескерту. 74-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

75. Төлем шақыратын оператордың байланыс қызметтеріне жүзеге асырылатын қызметтерге байланыс операторлары арасындағы өзара есеп айырысу өзара әрекет ететін операторлар арасында шарттық негізде жүзеге асырылады.

Ескерту. 75-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

76. Аймақ ішіндегі немесе жергілікті деңгейде қосылатын өзара әрекеттестіктегі желілердің арасындағы өзара есеп айырысулардың ішіне есеп айырысу ставкасы негізінде трафик бірлігі үшін төлем әдісімен осы Ереженің ұсыныстары мен ХЕО ұсыныстары (D сериясы), сондай-ақ, қажет болған жағдайларда және қосымша шарттар негізінде байланыс арналары мен телекоммуникация құрылыстарын пайдаланғаны үшін жалгерлік төлем үшін есеп айырысу кіреді.

77. Бір жалғау жолына операторлар арасындағы өзара есеп айырысуларды жүргізу кезінде 64 кбит/с стандартты цифрлы арна, 3,1 кГц үнді жиілік кеңдігіндегі баламалы арна, 50 Бод тарату жылдамдығымен бір төртсымдық арна алынады. Е1 ағыны G.704 п. 5.2 "n*64 кбит/с арналары әкелетін, 2048 кбит/с-қа түйіс" ұсынысына сәйкес 30 стандартты цифрлық арнаға алынды.

n*64 арналарының ағынында кіріс және шығысқа бөліну қосылатын арнаның

байланыс операторы ұсынған қызмет көрсету түріне байланысты болады және қосуға техникалық мүмкіндіктер беру және орындау кезеңінде анықталады.

Қосылудың (қосудың) стандартты нүктесі дауысты тарату үшін 30 цифрлы арнаны қамтамасыз ететін, Е1 цифрлық портымен қалыптасады, синхрондау үшін жеке арна және басқару сигналдарын тарату үшін жеке арна, барлығы 64 кбит/с жылдамдылығы 2 Мбит/с бойынша барлығы 32 арна.

Ескерту. 77-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

78. Байланыс операторлары арасында трафикті босатқаны үшін өзара есеп айырысу қосылу шарттары негізінде және байланыс саласындағы заңнамаға және табиғи монополияларға және реттелетін нарыққа сәйкес жүзеге асырылады.

Ескерту. 78-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

79. Байланыс операторларының арасындағы есеп айырысуларды ұйымдастыру және жүргізу трафикті өлшеу шығатын, сондай-ақ кіретін бағыттарда жүргізілуі тиіс. Бұл кезде байланыс операторларының әрқайсысы басқа операторлармен кем дегенде үш жылға жасалған шарттардың талаптарына сәйкес салыстыруды жүргізу үшін барлық пайдаланылатын жүктемелерді өткізу жолдары бойынша өткізілген трафик туралы бірінші деректерді сақтауы және деректердің сенімділігі үшін жауап беруі тиіс.

Ескерту. 79-тармаққа өзгерту енгізілді - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

80. Әр түрлі бағыттар бойынша өткізілетін трафиктің көлемдері туралы сенімді деректер алу мақсатында байланыс операторлары оның көлемдерін анықтау мүмкіндігі мен тура және айналып өтетін арналарды қоса отырып, жалғануларды орнатудың барлық пайдаланылатын бағыттары бойынша шақыруларға қызмет көрсету сапасын қамтамасыз ету жөніндегі шараларды қолдануы тиіс.

81. Байланыс операторлары арасындағы келісім бойынша трафик туралы деректерді жинақтау және өңдеу өзара әрекет етуші операторларының біреуіне тиесілі ортақ есеп айырысу орталығы арқылы жүзеге асырыла алады.

82. Есеп айырысу мезгілі ретінде бір күнтізбе айын алу ұсынылады. Операторлар арасындағы келісім бойынша өзге де есеп айырысу мезгілін пайдалануға болады.

83. Жүктемені есептеу үшін пайдаланылатын техникалық құралдарына қарамастан коммутациялық станциялардың барлық түрлеріндегі трафикті өлшеу үшін және қосылуды орнату бағыттары мен шығатын халықаралық трафиктің құрылымы (құрамы) туралы барынша толық ақпарат алу үшін оның шамасының есебі АҚТС тарифтеу аппаратурасының, жергілікті телефон қосылыстарының

құнын уақыт бойынша есептеу аппаратураларының (немесе электронды АТС-ларды тиісті бағдарламалық қамту) деректері және шығатын қалааралық және халықаралық сөйлесуге берілген тапсырыстардың бланкілерінің (МТФ-4, МТФ-5 қатаң есеп берушілік нысаны) негізінде жүргізілуі тиіс.

84. Трафиктерді есептеу үшін пайдаланылатын техникалық құралдардың стандарттау, метрология және сертификаттау жөніндегі уәкілетті органы тарапынан берілген сәйкестік сертификаты болуы тиіс (өз бетінше немесе сертификатталған телефон станциясының құрамында).

85. Операторлардың байланыс саласындағы уәкілетті орган тарапынан бекітілген нормативтік-техникалық құжаттарға сәйкес ұсынған қызметтік байланысы тегін ұсынылады және өзара есеп айырысу кезінде есепке алынбайды. Қызметтік байланыстың көлемі өткізілген трафиктің көлемінің 2%-нан аспауы тиіс немесе қол жеткізілген келісім көлемінде болуға тиіс.

Қазақстан Республикасының
Ақпараттандыру және байланыс
жөніндегі агенттігі Төрағасының
2004 жылғы 12 шілдедегі
N 145-ө бұйрығымен бекітілген
Телекоммуникация желілерін
ортақ пайдаланылатын
телекоммуникация желісіне қосу
және Қазақстан Республикасының
ортақ пайдаланылатын
телекоммуникация желісі бойынша
трафикті өткізуді реттеу
Ережелеріне 1-қосымша

**Зақымданған кездегі және апаттық жағдайларда
техникалық қызметкерлердің бірігіп әрекет етуін ұйымдастыру.
ОПТЖ байланыс операторының ведомстволық, корпоративтік,
арнайы және АТС шақыртуларын маршруттау 1. Зақымданған кездегі және
апаттық жағдайларда
қосылған АТС техникалық қызметкерлерінің бірігіп
қызмет етуін ұйымдастыру**

1. Зақымданулар жалғанған немесе тіректі автоматтық телефон станцияларына (АТС) тиесілі станциялық жабдықтарда, тарату жүйесі мен жол құрылыстары жабдықтарында пайда болуы мүмкін. Зақымданулар үш санатқа б ө л і н е д і :

- 1) бірінші санат - станция жабдықтарының және оған қосылған арналардың жұмыс қабілеттілігін толық жоғалтуға алып келетін апаттар;
- 2) екінші санат - жекелеген модульдердің немесе блоктардың істен шығуына алып келетін, трафикті жоғалтуға әсер етпейтін апаттар;
- 3) үшінші санат - станция жұмысына елеусіз әсер ететін немесе оған қосылған бағыттарда болатын апаттар, жекелеген абоненттік жиынтықтардың немесе арналардың зақымдануы.

2. Апаттарды қалпына келтіру мерзімдері зақымданудың санатына қарай технологиялық карталармен реттеледі және іске қосу кезінде қосымша келісімдерде қарастырылады.

3. ОПТЖ-ның АТС қосылған жабдықтың немесе жол құрылысының апаттық жағдайын апаттық сигналдардың негізінде бірігіп әрекет ететін АТС техникалық қызметкерлері анықтайды.

4. Бірігіп қызмет ететін техникалық қызметкерлер зақымдану себебін анықтайды. Әрбір тарап өз учаскесіндегі зақымдануды қалпына келтіру үшін жауапты болады. Апат себебінен болған ақауларды жойып, зақымданған жабдықтың жұмыс қабілеттілігін қалпына келтіргеннен кейін осы жабдықты бақылау тексерістерінен өткізеді.

5. Іске қосылған және тіректі АТС арасындағы сызықтық ұштары жабдығының жұмыс қабілеттілігін жоспарлы тексерулер осы үлгідегі жабдықты техникалық пайдалану нұсқауларына сәйкес алдын алу тексерулері жоспарларына сәйкес жүргізіледі.

6. Өзара әрекеттестіктегі АТС арасындағы байланыс сапасының уақытша төмендеуіне алып келуі мүмкін алдын алу және өлшеу жұмыстарын жүргізген жағдайда, екі АТС техникалық қызметкерлері міндетті түрде бұл туралы байланыс операторының диспетчерлік қызметіне хабарлауға міндетті.

2. Шақыртуларды маршруттау

1. Қосылатын АТС байланыстың мынадай негізгі түрлерін орнату мүмкіндігін қ а м т а м а с ы з е т у і к е р е к :

- 1) қосылатын АТС абоненттерінің арасында (ішкі станциялық жалғаулар);
- 2) ОПТЖ желілерінің абоненттерімен (жергілікті, қалааралық және х а л ы қ а р а л ы қ) ;
- 3) арнайы қызметке шығу.

2. Қосылатын АТС іске қосылған ОПТЖ АТС тобынан шығатын сыртқы шығыс байланысы абоненттердің ведомстволық, корпоративтік, арнайы және шағын АТС шығуының бір мәнді префиксін (ұсынылатын Пж=9) теруі, содан кейін талап етілген абоненттің толық нөмірін теруі арқылы жүргізілуі керек.

3. Қосылатын АТС абоненттерінің шығыс қалааралық, халықаралық байланысы шығу префиксі жолымен "8" (немесе "8-10"), болашақта "0" және "00" сәйкес түрде теріп, содан кейін қалааралық (халықаралық) нөмірді теру арқылы жүзеге асырылуы керек. Егер жалғанған АТС АХТС-ғы ТЖЖ бумасы ұйымдастырылса, АХТС-ға шығу кезінде Пж префиксі терілмейді.

4. Жоғарыда аталған абоненттердің арнайы қызметтерге шығыс байланысы шығу префиксін, содан кейін арнайы қызмет нөмірін теру арқылы жүзеге асырылуы керек. Шығу индексін термей-ақ арнайы қызметке шығуға жол беріледі.

5. Сыртқы байланысқа шығу құқығы жоқ қосылатын АТС абоненттері төтенше арнайы қызметтермен (01, 02, 03, 04. Нөмірлеудің жаңа жоспары енгізілген кезде осы қызметтер жаңа нөмірлерге ие болады) ақысыз сыртқы байланыс орнату мүмкіндігімен қамтамасыз етілуі керек.

6. Қосылатын АТС абоненттерінің арасындағы жалғаулар орнатылған кезде ішкі қысқартылған нөмір (қосылатын АТС сыйымдылықтарына қарай үш мәнді немесе төрт мәнді) қолданылуы мүмкін.

7. Қосылатын АТС абоненттерінің арасындағы байланыс ұйымдастырылған жағдайда қосылатын АТС сыйымдылығына қарай ішкі үш мәнді немесе төрт мәнді нөмір теріледі.

Қазақстан Республикасының
Ақпараттандыру және байланыс
жөніндегі агенттігі Төрағасының
2004 жылғы 12 шілдедегі
N 145-ө бұйрығымен бекітілген
Телекоммуникация желілерін
ортақ пайдаланылатын
телекоммуникация желісіне қосу
және Қазақстан Республикасының
ортақ пайдаланылатын
телекоммуникация желісі бойынша
трафикті өткізуді реттеу
Ережелеріне 2-қосымша

Жүктеме және қосылыс орнату сапасының нормативтері

ОПТЖ АТС-на кез-келген типті қосылулар бір жолға (арна) 0,7 Эрл. дейінгі норма жүктемесімен қосу жолдары арқылы жалғануы керек.

Қосылатын кез-келген үлгідегі АТС тіректі, аралас немесе транзитті цифрлық станциялар арқылы немесе олар болмаған жағдайда, жергілікті телефон

қосылуларының уақытпен есептеу аппаратурасымен жабдықталған баламалы АТС арқылы ОПТЖ-не қосылады.

Қосылатын АТС бір жолға (арна) 0,7 Эрл дейін болатын жүктеме нормалы жалғау жолдары арқылы немесе екі сымды абоненттік жолдар (бұдан әрі - АЖ) бойымен цифрлық тіректі немесе құрастырылған АТС абоненттік жиынтықтар арқылы жалғануы мүмкін.

Бір абоненттік жолдағы (АЖ) орташа жиынтық (шығатын және кіретін) телефон жүктемесі 0,15 Эрл. артпауы керек (14.09.00 ж. ҚР Көлік және коммуникация министрлігі бекіткен ЦСИО қызметтерімен ОТТ УАТС).

АЖ жүктеуді шектеу мүмкіндігі қамтамасыз етілуі керек. Жүктемені шектеу әрбір абоненттік жол бойымен шағын АТС(сыйымдылығы 128 нөмірден аспайтын) пен тіректі АТС арасында жүзеге асырылуы керек. Егер шағын АТС-тің жүктемені шектеуге қаражаттары болмаса, онда осы шағын АТС телефон желісіне қосу кезінде қосылатын тараппен жасалған келісім бойынша жергілікті желіге шығуға құқылы шағын АТС абоненттерінің белгілі бір саны қатаң түрде бекітіледі.

Жалғауларды белгілеу сапасы 1-Кестеде келтірілген шығындар нормативтерімен анықталады.

1-Кесте. Сапа көрсеткіштерінің нормативтері

Көрсеткіштің атауы				Норма көлемі
Көрші	станциялардың	кірулерінің	арасындағы	керек:
ықтималдылық	мыналардан	артық	болмауы	
жергілікті	шығыс	қосылысы	кезінде	0,5%
жергілікті	кіріс	қосылысы	кезінде	0,5%
қалааралық,	халықаралық	кіріс	қосылыстары	0,1%
кезінде				

1 - кестенің жалғасы

Көрсеткіштің атауы				Норма көлемі
Мыналарға	байланысты	ақауларды	жоюды	Қызмет көрсетілетін АТС-ға 45 минут, қызмет
бақылау		мерзімдері:		
а) коммутациялық	жабдықпен			

2 сағат

б)	желілі-кәбілді	жабдықпен:	
	келесі	сыйымдылықтағы	кәбіл
	толығымен	зақымданбағанда	муфтты
	ашу арқылы	станция	аралық,
	магистральды	және таратып	бөлу
		кәбілдерінде:	
-	200x2 дейін және қоса алғанда		18 сағат
-	400x2 дейін және қоса алғанда		24 сағат
-	600x2 дейін және қоса алғанда		30 сағат
-	800x2 дейін және қоса алғанда		36 сағат
-	1200x2 дейін және қоса алғанда		60 сағат
-	1400x2 дейін		70 сағат
-	1600x2 дейін		80 сағат
-	1800x2 дейін		96 сағат
-	2000x2 дейін		120 сағат
-	2400x2 дейін	144 сағат	

в)	келесі	сыйымдылықтағы	кәбілдің
аралығын	ауыстыру	талап	етілгенде
станция	аралық	байланыс,	магистральды
және	таратып	бөлу	кәбілдерінде:
-	300x2 дейін және қоса алғанда		36 сағат
-	400x2 дейін және қоса алғанда		48 сағат
-	600x2 дейін және қоса алғанда		60 сағат
-	800x2 дейін және қоса алғанда		72 сағат
-	1200x2 дейін және қоса алғанда		100 сағат
-	1400x2 дейін		120 сағат
-	1600x2 дейін		140 сағат
-	1800x2 дейін		150 сағат
-	2000x2 дейін		170 сағат
-	2400x2 дейін		190 сағат

г)	станция	аралық	байланыс	немесе
станция	аралық	БСА	жоғары	жиілікті
кәбілдерде	кәбілді	немесе		тіректі
ауыстырумен				24 сағат

д)	оптикалық кәбілдің муфтіндегі	48 сағат
	зақымдануларды жою	48 сағат

Қазақстан Республикасының
Ақпараттандыру және байланыс
жөніндегі агенттігі Төрағасының
2004 жылғы 12 шілдедегі
N 145-ө бұйрығымен бекітілген
Телекоммуникация желілерін
ортақ пайдаланылатын
телекоммуникация желісіне қосу
және Қазақстан Республикасының
ортақ пайдаланылатын
телекоммуникация желісі бойынша
трафикті өткізуді реттеу
Ережелеріне 3-қосымша

ОПТЖ-ға қосылатын АТС қойылатын техникалық талаптар

1. ОПТЖ-ға АТС қосу әдістерінің нұсқалары

1) қосылатын АТС физикалық жалғау жолдары бойымен іске қосу:

(қағаз мәтініне қараңыз)

2) цифрлық жалғау жолдары бойымен қосылатын АТС іске қосу:

(қағаз мәтініне қараңыз)

ЦАП - цифрлық-баламалы түрлендіргіш

АЦП - баламалы-цифрлық түрлендіргіш

2. ОПТЖ-ға шағын АТС іске қосу нұсқалары:

1) баламалы абоненттік жолдар бойымен ОПТЖ АТС-ға шағын АТС қосу

(қағаз мәтініне қараңыз)

- цифрлық АТС-да баламалы абоненттік жиынтық (АЖ) қолданылады;

- желілі сигналдар шлейфті әдіс арқылы беріледі;

- нөмірді батареялық импульстармен немесе DTMF сигнализациясымен беру

2) цифрлық абоненттік жолдар бойымен ОПТЖ-ның АТС-ына шағын АТС

қосу

(қағаз мәтініне қараңыз)

- NT интерфейс арқылы ISDN қызметтерін цифрлық абоненттік жиынтық (АЖ

) п а й д а л а н а д ы ;

- NT - пайдаланушы жабдығының желілік ұштары.

3. Шағын АТС үшін қол жетімділікті ұйымдастыру:

1) шағын АТС екі сымды абоненттік жолдар бойымен цифрлық тіректі немесе аралас АТС абоненттік жиынтықтары арқылы іске қосылады;

2) тіректі АТС абоненттік жиынтықтарды шағын АТС үшін жалғау жолдары

ретінде пайдалануы абоненттік жолдарды пайдалану жүйесін бұзбауы керек (ақауларды, өзгерістерді тексеру, т.б.);

3) ОПТЖ-не шағын АТС-н қосу цифрлық АТС-те немесе жергілікті телефон жалғауларын уақыттық есепке алу аппаратурасымен жабдықталған баламалы АТС - е жүргізіледі;

4) ОПТЖ-не шығу үшін жергілікті префикс ретінде (Пж) "9" цифрін қолдануға нұсқау беріледі.

4. Сериялық іздеуді ұйымдастыру:

Қандай да бір арнайы қызметке байланысты орнату кезінде сериялық іздеуді ұйымдастыруға мүмкіндік беретін абоненттік жиынтықтар (АЖ) қолданылады. Мұндай жағдайда жүктеуге шектеу қойылады: әрбір абоненттік жол үшін $< 0,15$ Эрл.

Қазақстан Республикасының
Ақпараттандыру және байланыс
жөніндегі агенттігі Төрағасының
2004 жылғы 12 шілдедегі
N 145-ө бұйрығымен бекітілген
Телекоммуникация желілерін
ортақ пайдаланылатын
телекоммуникация желісіне қосу
және Қазақстан Республикасының
ортақ пайдаланылатын
телекоммуникация желісі бойынша
трафикті өткізуді реттеу
Ережелеріне 4-қосымша

1. Қосу жолдарының параметрлері

1. Қосылатын АТС тарату жылдамдығы 2048кБит/с болатын физикалық жалғау жолдары мен цифрлық жалғау жолдары бойымен ОПТЖ-не қосылатын АТС байланысын қамтамасыз етуі керек.

2. Қосылатын жолдардың саны телефон жүктемесіне сүйене отырып анықталады. ("Сымды байланыс құралдары. Қалалық және ауылдық телефон желілерінің станциялары" технологиялық жобалаудың ведомстволық нормалары)

3. Үш сымды физикалық қосылу жолдарының параметрлері.

1) жергілікті жалғаулар үшін қолданылатын жалғау жолдары:

"a", "b", "c" сымдарының қарсыласуы 1000 Ом көп болмауы керек (РЖЖ жиынтықтарынсыз АТС ДШ кіру байланысы кезінде - 700 Ом);

"a", "b", "c" сымдарының арасындағы оқшаулаудың қарсылығы, "b", "c" және "жер" арасында кем дегенде 150 кОм болуы керек;
"a" мен "жер" сымы арасында - кем дегенде 50 кОм;
жұмыс сыйымдылығы - көп дегенде 1,6 мкФ.

2) халықаралық қосылыстар үшін қолданылатын қосылыс жолдары:
"a", "b", "c" сымдарының кедергісі 1500 Ом-нан артық болмауы керек (РЖЖ жиынтықтарынсыз АТС ДШ кіру байланысы кезінде - 700 Ом);

"a", "b", "c" сымдары арасындағы, "b" және "c" және "жер" арасындағы оқшаулау қарсылығы кем дегенде 150 кОм болуы керек;
"a" мен "жер" сымы арасында - кем дегенде 50 кОм;
жұмыс сыйымдылығы - көп дегенде 1.3 мкФ.

Тарату жылдамдығы 2048 кбит/с болатын ИКМ цифрлық жалғау жолдарының параметрлері ХЭО-Т G.703, G.704 және G.732 Ұсыныстарына сәйкес болуы тиіс.

2. Шағын АТС қосылған абоненттік жолдардың параметрлері

1. Шағын АТС қосылған абоненттік жолдардың параметрлері мыналардың параметрлерінің жиынтығы болып табылады: физикалық жолдар, төртполюстік шағын АТС, оның абоненттік жолдары, телефон аппараттары және абоненттік жолдар үшін белгіленген нормалардан артпауы керек. Тұрақты тоқ бойынша, соның ішінде шағын АТС абоненттік жолы параметрлері мынадай болуы керек:

1) кіру интерфейсінің кедергісін ескере отырып, шлейфтің кедергісі - 1800 Ом - н а н к ө п е м е с ;

2) сымдар арасындағы немесе әрбір сым мен "жер" арасындағы оқшаулау кедергісі - кем дегенде 20 кОм;

3) сымдар арасындағы немесе әрбір сым мен "жер" арасындағы сыйымдылық көп дегенде 0,5 мкФ ;

4) 1020 Гц жиіліктегі барынша өшіру талшық диаметрі 0,5 мм болатын кәбіл үшін 35 дБ және талшық диаметрі 0,32 мм болатын кәбіл үшін көп дегенде 45 дБ.

2. Шағын АТС абоненттік жолдар бойымен келетін шақыруларды қабылдап (кернеуі 95 +/- 5 В болатын және жиілігі 25 Гц болатын ауыспалы ток), "АЖ шлейфінің жібуі" жауап сигналына ұқсауы керек.

Телекоммуникация желілерін ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісіне қосу және Қазақстан Республикасының ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісі бойынша трафикті өткізуді

реттеу ережелерін бекіту туралы"
Қазақстан Республикасы
Ақпараттандыру және байланыс
агенттігі төрағасының 2004 жылғы
12 шілдедегі N 145-ө бұйрығына
4-1-қосымша

Ескерту. 4-1-қосымшамен толықтырылды - ҚР Ақпараттандыру және байланыс жөніндегі агенттігі төрағасының 2009.06.04. N 247 Бұйрығымен.

Қосуға техникалық талаптардың типтік құрылымы

Субъектінің қосуға техникалық талаптары

200_ жылғы "_____" _____ N ____

Субъект мынадай техникалық талаптарда Субъектінің _____

Оператордың атауы)

телекоммуникация желісіне желіні қосуды жүргізеді:

1. Қосылу деңгейі _____

_____ Қосылатын оператор (желі иесі) ұсынылатын қызметтер түрлерімен, байланыс саласында қызметтерді ұсынуға Мемлекеттік лицензия талаптарымен сәйкес, ортақ пайдаланымдағы телекоммуникация желісіне телекоммуникация желілерін қосу тәртібін реттейтін және Қазақстан Республикасы телекоммуникация желісі бойынша трафикті өткізуді реттеу құжаттарымен және байланыс операторлары желілерін қосу қосатын оператор желісіне телекоммуникация желісіне қосу нүктесінің тізімімен анықталады.

2. Желінің нөмірленуі

_____ байланыс саласындағы уәкілетті органның тиісті бұйрығына сәйкес.

3. Қосылатын желінің сыйымдылығы

_____ байланыс саласындағы уәкілетті органның тиісті бұйрығына сәйкес.

Қосылатын жабдықтың типі _____

Қосатын оператор желісіне өз желісін қосуға қосылатын оператор (желі иесі) Өтініміне және қолданылатын жабдыққа Қазақстан Республикасы мемлекеттік сертификаттау жүйесі тізімінде тіркелген сәйкестік сертификатына сәйкес.

4. Қосылу желілері бойынша сигнализация

_____ өз желісін Қосатын оператордың желісіне қосуға қосылатын оператор (желі

и е с і)

ө т і н і м і н е ;

қолданылатын жабдыққа Қазақстан Республикасы мемлекеттік сертификаттау жүйесі тізімінде тіркелген сәйкестік сертификатына;

ОПТЖ цифрлық арналарын қолдайтын сигнализация хаттамаларының шектеулі тізіміне сәйкес.

5. Станцияаралық байланыс ұйымдары: _____

Осы Техникалық талаптардың 1-тармағына және 4-тармағына сәйкес

6 . С и н х р о н д а у

Қосылатын оператор (желі иесі) жабдығы мынадай нұсқалардың бірі бойынша қосатын оператор телекоммуникация желісімен синхрондалуы керек:

1) синхрондаудың жеке көзінен кемінде 10^{-11} синросигнал тұрақтылығының коэффициентімен (қосылатын оператор (желі иесі) қосылуға өтінішке Қазақстан Республикасы сертификаттаудың Мемлекеттік жүйесі тізімінде тіркелген синхрондау көзіне сәйкестік сертификатын және көздердің техникалық өлшемдерін қоса ұсынады).

2) қосатын оператор тактілік желілік синхрондау (ТЖС) желісінен. Қосатын оператордың ТЖС-тың базалық желісіне қосылуға техникалық талаптар қосатын оператордың филиалында алынған қосу жолдарын ұйымдастыруға техникалық талаптар алғаннан кейін және ТЖС базалық желісіне қосылуға қосылатын оператор (желі иесі) өтінімі негізінде беріледі.

7 . Т а р и ф т е у

7.1. Телефон трафигін есептеу қосатын оператор және қосылатын оператор (желі иесі) қосылысын уақытқа қарай есептеу аппаратураларының деректері негізінде жүргізіледі.

7.2. Уақытқа қарай есептеу аппаратурасының өлшеу құралдарының типін бекіту туралы сертификаты және түгендеу туралы сертификаты болуы керек.

7.3. Қосылатын оператор (желі иесі) желісінің абонеттері қосатын оператор желісі арқылы ішкі аймақтық, қалааралық және халықаралық байланысқа шыққан уақытта трафикті есептеу қосатын оператор АҚТС-та (ҚТТ/ХКО) жүргізіледі.

8. Телефон трафигін өткізу.

Қосатын оператор коммутациялық желісі қосылатын оператор (желі иесі) желісі абоненттерінен (абоненттеріне) ортақ пайдаланымдағы телекоммуникацияның желісіне (желісінен) трафикті өткізу жүзеге асырылады.

9 . Ж о б а л ы қ ж ұ м ы с т а р

9.1. Қосылатын оператор (желі иесі) қосатын оператордың телекоммуникация желісіне қосуға жобалық-құжаттамалық құжаттаманы ұсынады. Қосу жолдары

ұйымдарына техникалық талаптарды алу үшін және жобалық-сметалық құжаттаманы (ЖСК) құру үшін Қосылатын оператор (желі иесі) қосатын оператордың филиалымен (қосылу жүзеге асырылатын қызмет көрсету аймағында) шеткері жабдықтың орналасқан орны реттеледі.

9.2. Қосатын оператор ЖСК келісу актінің көшірмесі осы техникалық талаптарға және қосатын жолдардың ұйымына техникалық талаптарына сәйкестігіне ұсынылады. Акт қосатын оператордың уәкілетті өкілдерімен және қосылатын оператор (желі иесі) (қосылу жүзеге асырылатын қызмет көрсету аймағында) қол қойылады.

10. Құрылыс-монтаждау жұмыстары:

10.1. Қосылатын оператор (желі иесі) қосатын оператордың филиалында (қосылу жүзеге асырылатын қызмет көрсету аймағында) қосатын жолдардың ұйымына техникалық талаптар алады.

10.2. Қосылу жолдары ұйымымен байланысты барлық жұмыстар (арналарды жалға алу, кәбіл төсеу, шеткері жабдықты орнату және т.б.) қосатын оператордың филиалымен (қосылу жүзеге асырылатын қызмет көрсету аймағында) келісіледі.

11. Жалпы мәселелер

11.1. Құрылыс-монтаждау жұмыстарының жоспары (кәбіл төсеу сұлбасы, шеткері жабдықты орнату) қосатын оператордың филиалымен (қосылу жүзеге асырылатын қызмет көрсету аймағында) жүзеге асырылады.

11.2. Қосылатын оператор (желі иесі) электрмен қамтамасыз ету бойынша барлық жұмыстар мен талаптарды қосатын оператордың филиалымен (қосылу жүзеге асырылатын қызмет көрсету аймағында) келісе отырып, шеткері жабдықты электр энергиясымен қамтамасыз етуді көздейді.

11.3. Осы Техникалық талаптарды орындау бойынша жұмыстарды аяқтау қосылатын оператор (желі иесі) желісі қосатын оператордың (осы Техникалық талаптардың 6-тармағының 2) тармақшасына сәйкес синхрондау нұсқасын таңдаған жағдайда) ЖСК базалық желісіне қосудың техникалық талаптарына және мәтіндік қосуға дайындылығына сәйкес, ЖСК базалық желісіне қосылу деңгейін, желі нөмірленуін, сигнализация түрінің, қосылу класын көрсетумен Акт ресімделеді. Акт қосатын оператордың филиалының уәкілетті өкілдерімен (қосылу жүзеге асырылатын қызмет көрсету аймағында) және қосылатын оператор (желі иесі) қол қойылады. Актінің көшірмесі қосатын оператордың ұсынылуы қажет.

11.4. Қосылатын оператор (желі иесі) желісін қосатын оператордың телекоммуникация желісіне қосудың алдында тестілік сынақтар жүргізіледі. Тестілік сынақтардың оң нәтижесінде тестілік сынақтардың нәтижелері және коммерциялық пайдалану мақсатында енгізу туралы акті жасалады. Актінің

көшірмесі қосатын операторға ұсынылады. Актіде қосылу нүктесі, желі нөмірленуі, кірістірілген желілік ресурстар саны, ЖҚС базалық желісіне қосу класы, тестілеу мерзімі, тестілеу нәтижелері және коммерциялық пайдалану мақсатында қосу датасы көрсетіледі. Акт қосылу жүзеге асырылатын қызмет көрсету аймағында қосатын оператор филиалының уәкілетті өкілдерімен және қосылатын оператор (желі иесі) қол қойылады.

11.5. Қосу жолына 0,7 Эрл үлес жүктемесінен асқан жағдайда, арналық сыйымдылығын ұлғайтуды қамтамасыз ету қажет.

11.6. Қосатын оператор телекоммуникация желісіне қосу осы техникалық талаптарды орындаудан кейін жүргізіледі.

11.7. Егер осы Техникалық шарттар берілген мерзімнен бастап алты айдың ішінде орындалмаған жағдайда, онда бұл Техникалық шарттар жойылады.

11.8. Байланыс операторы желісін қосатын оператор телекоммуникация желісіне осы техникалық талаптар шеңберінде қосу қосылатын оператор (желі иесі) Мемлекеттік лицензиясымен көзделген қызметтер үшін ғана қолданылады.

11.9. Қосылатын байланыс операторымен техникалық талаптарды орындау сәтінде (порттық сыйымдылықтың) бос желілік ресурстардың болмағаны жағдайында, аталған қосылу қосатын оператормен _____ қайта жабдықтаудан кейін мүмкін болады.

11.10. Қосылатын байланыс операторы (желі иесінің) желісінің синхрондау сызбасына кез-келген өзгерістер қосатын оператормен келісіледі.

Қосатын оператор филиалының атауы

Қосатын оператор филиалының басшысы (Ф.А.Ж. және қолы)

Қазақстан Республикасының
Ақпараттандыру және байланыс
жөніндегі агенттігі Төрағасының
2004 жылғы 12 шілдедегі
N 145-ө бұйрығымен бекітілген
Телекоммуникация желілерін
ортақ пайдаланылатын
телекоммуникация желісіне қосу
және Қазақстан Республикасының
ортақ пайдаланылатын
телекоммуникация желісі бойынша
трафикті өткізуді реттеу
Ережелеріне 5-қосымша

Сериялық нөмірлерді бөліп беру және сериялық нөмірлерді алушылардың сериялық нөмірлерді бөліп беретін жергілікті телекоммуникация желілерінің байланыс операторларымен бірлесіп әрекет ету тәртібі

1. Сериялық нөмірлер сериялық нөмірлерді қолдану арқылы қызметтерді ұсыну жөніндегі қызметті жүзеге асыратын байланыс операторларына уәкілетті орган берген лицензияға сәйкес және телекоммуникация операторларының қосу туралы шарттарының негізінде бөлінуі мүмкін.

2. Сериялық жалғану дегеніміз ортақ топтық станциялық нөмірі, яғни сериялық қосылу нөмірі бар абоненттік жолдардың жиынтығы дегенді білдіреді. Сериялық қосылу нөмірі станциялық нөмірге сәйкес келетін немесе қысқартылған нөмір болуы мүмкін.

3. Сериялық нөмірлер мынадай қызмет орындарына ұсынылуы мүмкін:

1) а р н а й ы ;

2) а қ п а р а т т ы қ - а н ы қ т а м а л ы қ ;

3) сервистік, сондай-ақ мыналар үшін пайдаланылуы мүмкін:

заңды және жеке тұлғаларға қарасты және басқару қызметін (өндірістік және байланыс қызметін ұсынуға байланысты емес өзге де қызмет) іске асыру үшін пайдаланылатын шағын АТС-ға (ең жоғарғы сыйымдылығы 128 нөмірлік) қ о с ы л у ;

байланыс саласындағы уәкілетті орган берген лицензия негізінде қызметін жүзеге асыратын байланыс операторларының иелігіндегі сыйымдылығы 128 абоненттен аспайтын дербес радиошақыру желілерінің (пейджинг желілерінің) ж ұ м ы с ы н ұ й ы м д а с т ы р у .

4. Сериялық нөмір алушыларға қойылатын талаптар:

1) әрбір жолдағы ең көп жүктемелі сағатта (бұдан әрі - ЕЖС) туындайтын жүктеменің (шығатын және кіретін) жиынтық қарқындылығы 0,15 Эрл ш а м а с ы н а н а с п а у ы т и і с ;

2) осы Қосымшаның 3-тармағының 1), 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген қызметтерге бөлінген сериялық нөмірлерді пайдалану осы қызметтердің сыртқа шығатын байланысына тыйым салына отырып бір жақты с ы з б а б о й ы н ш а жү р г і з і л е д і ;

3) жабдықты осы Қосымшаның 3-тармағының 1), 4) және 5) тармақшаларында аталған жағдайларда қосу әрбір нақты жағдайда алдын ала келісіледі;

4) жергілікті телекоммуникация желісінің қысқартылған немесе кәдімгі нөмірі бөлінетін қызметтерге кез-келген абоненттік телефон нөмірінен немесе жалғаушы желінің таксофонынан қол жеткізу мүмкіндігі қамтамасыз етілуі тиіс;

5) сериялық нөмірлер алынған барлық жағдайларда іске қосылған абоненттік жолдардың саны 15 (он бестен) аспауы тиіс. Көрсетілген жолдар саны шамадан асып кеткен жағдайда байланыс операторы (алушы) жалғаушы операторға өзінің қол жетімдік торабының жергілікті деңгейдегі ОПТЖ станция аралық қосылыс жолдарын пайдалана отырып жалғау туралы өтініш беруге міндетті.

5. Сериялық іздеудегі бөлінетін абоненттік жолдарды нөмірлеуді пайдаланушының өтініші осы Ережелердің 38-тармағында көрсетілген Ережелерге сәйкес берілетін жергілікті телекоммуникация желілерінің тиісті операторлары анықтайды.

6. Жергілікті телекоммуникация желісінің абоненттерінің сериялық қосылу нөмірі бар абоненттермен байланысы қысқартылған нөмірді немесе осы желіде пайдаланылатын кәдімгі абоненттік нөмірді теруі арқылы қамтамасыз етіледі.

7. Байланыс операторларының мүдделері үшін сериялық нөмірлерді бөліп беру тәртібі:

1) байланыс операторы (сериялық нөмірді алушы) жергілікті телекоммуникация желісінің операторына сериялық нөмір бөлу туралы өтініш береді, онда мыналар көрсетіледі:

сериялық нөмірді пайдаланудың қажеттілігіне негіздеме;
лицензияның нотариальдық куәландырылған көшірмесі (байланыс операторлары үшін);

жалғану үшін сериялық нөмір қажет болатын пайдаланылатын жабдықтың үлгісі мен сипаттамасы;

сериялық іздеу жолдарының жоспарланатын нөмірленуі;

Көрсетілген мәліметтер болмаған жағдайда өтініш қаралуға жатпайды;

2) жергілікті телекоммуникация желісінің операторы бір айлық мерзім ішінде өтінішті қарап, өтініш берушімен сериялық нөмірлерді пайдалануға шарт жасасады (техникалық мүмкіндігі бар болған жағдайда);

абоненттік жолдарды ұйымдастыру үшін бос желілік сыйымдылық болмаған жағдайда өтініш берушіге бір айлық мерзім ішінде абоненттік жолдарды ұйымдастыруға техникалық шарттар берілуі тиіс. Шартқа өтініш беруші техникалық шарттарды орындағаннан кейін қол қойылады.

Байланыс операторларының мүдделері үшін сериялық нөмірлерді телекоммуникация қызметтерін ұсынуға құқығы жоқ жеке және заңды тұлғалармен жасасқан телекоммуникация қызметтерін ұсыну жөніндегі шарттар негізінде ұсынуға жол берілмейді, бұл мақсат үшін оператордың қызметтеріне қол жеткізуді ұсыну туралы шарт жасалады.

Өтінішті қараудан бас тарту жалғаушы операторда сериялық нөмірлер болмаған жағдайда мүмкін болады. Бас тарту өтініш берілген күннен бастап 15 күн ішінде жазбаша түрде беріледі.

8. Сериялық іздеу жолдарындағы жүктемені есепке алу:

1) байланыс операторларына сериялық нөмірлерді бөліп беру кезінде жергілікті телекоммуникация желісінің операторы мыналарды орындауға тиіс: жүктемені сериялық нөмірдің барлық жолдарына біркелкі етіп тарату; сериялық нөмір бөлінген әрбір байланыс операторының ЕЖС анықтау; әрбір сериялық іздеу абоненттік жолындағы жүктемелердің деңгейін өлшеуді жүргізу кестелерін жасау және бекіту.

2) өлшеу деректері мынадай мәліметтер көрсетілуі тиіс актпен ресімделеді:
өлшеу жүргізілген күн мен уақыт;
өлшеу нәтижелері;

жүктеме деңгейін нормаға келтіру үшін қабылдануы тиіс іс-шаралар.

Кесім жергілікті желі операторының сериялық нөмірді алушымен өзара әрекеті жөніндегі шешімдерді қабылдауға негіз болып табылады;

3) егер сериялық нөмірдің бір абоненттік жолының ЕЖС-дағы жолдар санының жалпы жүктемесінің бөлігінен жеке ретінде анықталатын орташа жүктемесі бір қалыпты деңгейден жоғары болса (4-тарм. 1) тармақшасын қараңыз), байланыс операторы жолдардың санын арттыруға міндетті.

9. Жергілікті телекоммуникация желісінің операторының сериялық нөмірлерді пайдаланылатын байланыс операторларымен, басқа сериялық нөмірлерді алушылармен өзара әрекеттері:

1) жүктеме осы Қосымшаның 3-тармағында көрсетілген нормадан асқан жағдайда, жергілікті телекоммуникация желісінің операторы сериялық нөмірді алушыға жүктемені өлшеуді жүргізу туралы кесімнің көшірмесімен бірге жазбаша хабарлама жолдайды, сондай-ақ онымен келісім бойынша жолдардың санын арттыруға техникалық шарттар немесе станция аралық қосылыс жолдары арқылы жалғануға техникалық шарттар береді;

2) алушы жүктемені азайту немесе сериялық іздеу абоненттік жолдарының санын арттыру бойынша шаралар қолдануы тиіс;

3) байланыс операторы, басқа сериялық нөмірлерді алушы бір қалыпты жүктеме нормасын орнату (4-тарм. 1) тармақшасы) үшін шаралар қолданбаған жағдайда, ОПТЖ-ның сериялық нөміріне(н) қол жеткізу мүмкіндігі "Байланыс туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес кемшіліктер жойылғанға дейін тоқтатылып қойылуы мүмкін.

Қазақстан Республикасының
Ақпараттандыру және байланыс
жөніндегі агенттігі Төрағасының
2004 жылғы 12 шілдедегі
N 145-ө бұйрығымен бекітілген
Телекоммуникация желілерін

ортақ пайдаланылатын
 телекоммуникация желісіне қосу
 және Қазақстан Республикасының
 ортақ пайдаланылатын
 телекоммуникация желісі бойынша
 трафикті өткізуді реттеу
 Ережелеріне 6-қосымша

ОПТЖ-ның цифрлық станцияларын қолдайтын сигнал беру хаттамаларының шектеулі тізбесі

М а з м ұ н ы :

1-кесте. Халықаралық желілер үшін сигнал беру хаттамаларының шектеулі тізбесі

2-кесте. Қалааралық желілер үшін сигнал беру хаттамаларының шектеулі тізбесі

3-кесте. ХЖЖ және ТЖЖ үшін сигнал беру хаттамаларының шектеулі тізбесі

4-кесте. ОПТЖ жылжымалы байланыс және тараптар операторларының желілеріне түйісуі үшін сигнал беру хаттамаларының шектеулі тізбесі

5-кесте. Қалалық және селолық телекоммуникация желілері үшін сигнал беру хаттамаларының шектеулі тізбесі

Ескерту: Құжаттарда ТФБЖМЖ немесе ITU-T бойынша басқару құжаттарының кестелерінде көрсетілген сілтемелер берілген.

6-кесте. Белгіленген екі сигнал арналар (2БСА) бойынша сигнал беру кезіндегі ЖЖ және ТЖЖ бойынша жол сигналдарын таратудағы сигнал коды

7-кесте. Белгіленген екі сигнал арналар (2БСА) бойынша сигнал беру кезіндегі ХЖЖ бойынша жол сигналдарын таратудағы сигнал коды

8-кесте. Белгіленген екі сигнал арналары (2БСА) бойынша сигнал беру кезіндегі қалааралық арналар бойынша жол сигналдарын таратудағы сигнал коды

9-кесте. R2 сигнал беруі

1-кесте - Халықаралық желілер үшін сигнал беру хаттамаларының шектеулі тізбесі

N	Желі учаскесі	Сигнал беру жүйесі	Ескерту
		сызықтық	тіркемелік
1.	Халықаралық желі:	ХКО-ХКО	N 5/ITU-T

		Q.140 - Q/146
		N 5 / ITU - T
		Q.151 - Q/157
	R2d/ITU-T	R2/ITU-T
Q.421-Q.430	Q.440-Q.458	
	ЖКА N7	МТР бойынша
	МТР: ITU-T 1988	өзара әре.
	Q.700-Q.714;	кеттестікке
		жол беріледі
		1988 ж.
		TUP: ITU-T 1988
		Q.720-Q.724; ISUP:
	ITU-T 1988 Q.767;	SCCP опера.
	SCCP: ITU-T 1988	торларының
	Q.711-Q.716;	талап етуі
		бойынша.
	TCAP: ITU-T 1988	SCCP-мен
	Q.771-Q.775;	өзара әре.
		кеттестікке
		жол беріледі
		1988 ж.
		Сәйкес қыз.
		меттерді
		жүзеге асыру
		барысындағы
		операторлар.
		дың талап
		етуі бойынша
		(парасаттық
		желі, желіні
		басқару және
		т. б.)

2-кесте. Қалааралық желілер үшін сигнал беру хаттамаларының шектеулі
т і з б е с і

N	Желі учаскесі	Сигнал беру жүйесі	Ескерту

		сызықтық	Тіркемелік

1. Халықаралық желі:	Бір жиілікті	МЧК пакеті/БҚ
	2600 Гц/БҚ	7.24; 7.28;
	7.7; 7.22	7.34
АХТС - УАК;	2 БСА/БҚ	МЧК пакеті/БҚ
АХТС - АХТС;	7.19;	Ондық жиын.
АХТС - ТТ;		тығынсыз жә.
ТТ - ХКО		не автомат.
		ты шақыру.
		Жерсеріктік
		арналарды
		пайдалану
		мүмкіндігі.
		мен сигналды
		күтуге уақыт
		ұстамының
		шығысын алу
		2 с кем бол.

мау керек.

ЖСА N7

"А" абонен.

МТР: ұлттық ерекшеліктері тінің

ISUP: ұлттық ерекшеліктері нөмірін

SCCP: ұлттық ерекшеліктері трансляция.

лау арқылы

SCCP опера.
торларының
талап етуі
бойынша ISDN
қызметі үшін,
СИС - пен
өзара қаты.
насы, пара.
саттық

ТСАР: ұлттық ерекшеліктері желілермен

Парасаттық
желі қызмет.
терін тарату
кезіндегі
операторлар.
дың талап

3-кесте. ХЖЖ және ТЖЖ үшін сигнал беру хаттамаларының шектеулі тізбесі

N	Желі учаскесі	Сигнал беру жүйесі	Ескерту
		сызықтық	тіркемелік
1.	ТЖЖ	Бір жиіліктік 2600 Гц/БҚ 7.9; 7.22	НАА аралықсыз пакет + ондық жиынтық/БҚ 7.25; 7.28;
	7.34		
		Бір жиіліктік: импульсті 2600 Гц/БҚ 7.9; 7.22	пакет/БҚ 7.25; 7.28;
	7.34		
		2 БСА/БҚ 7.18;	НАА аралықсыз пакет + ондық жиынтық/БҚ 7.25; 7.28;
	7.34		
		2 БСА БҚ 7.18;	импульсті пакет/БҚ 7.25; 7.28;
	7.34		
		ЖСА N7 МТР: ұлттық ерекшелігі ISUP: ұлттық ерекшелігі SCCP: ұлттық ерекшелігі ТСАР: ұлттық ерекшелігі арқылы	"А" абонен. тінің нөмі. рін тран. сляциялау
2.	ХЖЖ	Бір жиіліктік 2600 Гц/БҚ 7.10; 7.22	Импульсті челнок/БҚ 7.26; 7.28;
	7.34		
		Бір жиіліктік 2600 Гц/БҚ	Ондық кродты басқару

7.10; 7.22 сигналдарын тарату

2 БСА/БҚ 7.19; Импульсті челнок / БҚ 7.26; 7.28;

7.34

2 БСА/БҚ 7.19; Ондық кодты басқару сигналдарын тарату

БСА N7 "А" абонен.
 МТР: ұлттық ерекшелігі тінің нөмі.
 ISUP: ұлттық ерекшелігі рін тран.
 SCCP: ұлттық ерекшелігі сляциялау
 TCAP: ұлттық ерекшелігі арқылы

4-кесте. Қазақстан Республикасының ОПТЖ жылжымалы байланыс желілерімен, байланыс операторларының (желі иелерінің) желілерімен түйісуі үшін сигнал беру хаттамаларының шектеулі тізбесі

N	Желі учаскесі	Сигнал беру жүйесі	Ескерту
		сызықтық	тіркемелік
1.	ТЖЖ	2 БСА/БҚ 7.18	Импульсті пакет/БҚ 7.25; 7.28; 7.34 немесе АОН + ондық жиынтық
		БСА N7	"А" абонен. тінің нөмі. рін тран. сляциялау арқылы
2.	ХЖЖ	2 БСА/БҚ 7.19;	Импульсті челнок / БҚ 7.26; 7.28;
		7.34	

БСА N7 "А" абонен.
МТР: ұлттық ерекшелігі тінің нөмі.
ISUP: ұлттық ерекшелігі рін тран.
с л я ц и я л а у

арқылы
3. Халықаралық арна 2 БСА/БҚ Импульсті Ондық теру.
7.19; пакет/БҚ сіз және
7.24; 7.28; автоматты
7.34 шақырусыз.
Жерсеріктік
арналарды
пайдалану
мүмкіндігі.
мен сигналды
күтуге уақыт
ұстамының
шығысын алу
2 с кем бол.

мауы керек.

БСА N7 "А" абонен.
МТР: ұлттық ерекшелігі тінің нөмі.
ISUP: ұлттық ерекшелігі рін тран.
с л я ц и я л а у

арқылы
1. ЖЖ 2 БСА/БҚ 7.18 Импульсті
челнок / Б Қ
7.27; 7.28;
7.34
Аралықсыз
пакет / Б Қ
7.25; 7.28;

7.34

БСА N7 "А" абонен.
МТР: ұлттық ерекшелігі тінің нөмі.
ISUP: ұлттық ерекшелігі рін тран.
с л я ц и я л а у

арқылы
2. Ұлттық роуминг БСА N7
МТР: ұлттық ерекшелігі

SCCP: ұлттық ерекшелігі
 TCAP: ұлттық ерекшелігі
 MAP: ұлттық ерекшелігі
 (GSM стандарты үшін)
 MUP: ұлттық ерекшелігі

(NMT-450 стандарты үшін)

хендовер

HUP: ұлттық ерекшелігі

(NMT-450 стандарты үшін)

3. Халықаралық роуминг	ЖСА N7	ITU-T 1988ж.
	MTP: ITU-T 1988	Ұсыныстары
	Q.700-Q.714	бойынша
	SCCP: ITU-T 1988	жекелеген
	Q.711-Q.716	елдермен
	TCAP: ITU-T 1988	өзара әре.
	Q.771-Q.775	кеттестік
	MAP: GSM 09.02	болуы мүмкін
	(GSM стандарты үшін)	(Көк кітап)
	MUP: NMT 900-02	MTP және
	(стандарты үшін NMT-450)	SCCP үшін

R2-MFC сигналын ТЖЖ, ХЖЖ және "халықаралық арна" деңгейінде, және ITU-T Q.421-Q.430, ITU-T Q.440-Q.458 Ұсыныстарында берілген хаттама бойынша бір ғана түрде жеткізілетін жабдықтар үшін ерекше жағдайда пайдаланылуы мүмкін.

Кішігірім МӨТС және т.б. (қосылатын желі сыйымдылығы 1000 нөмірден аспайтын немесе жалпы арналық сыйымдылық кезінде - E1 4 ағынынан аспайтын) байланыс кезінде EDSS1 PRI пайдалануға рұқсат етіледі.

5-кесте. Қалалық және селолық телекоммуникация желілері үшін сигнал беру хаттамаларының шектеулі тізбесі

Сигнал беру жүйесі		Ұлттық желі учаскесі		

		ҚТЖ		СТЖ СКП-пен
				т ү й і с у

Сызықтық сигнал беру

1. БСА

Ұлттық ерекшелікке сәйкес

2.	2	БСА	бөлек	байламдар
	арқылы			7.18/7.19
3.	2	БСА	эмбебап	7.20
4.	Екі	сигналды	код (АСП)	7.20
5.	Бір	жиіліктік	код (2600 Гц)	7.10/7.22
6.	1	БСА	(Норка)	7.11/7.12
7.	1	БСА	(Индуктивті)	+
8.	V	5.1		ОТТ сәйкес ПС- және концентраторлар
9.	V	5.2		ОТТ сәйкес ПС және концентраторлар. Ұлттық ерекшелікке сәйкес
10.	Абонент	сигнал беру	шлейфі	бойынша П. 7.2.4.2.4
11.	EDSS1			ОТТ-пен АТС-ға ISDN қызметімен. Ұлттық ерекшелікке сәйкес
12.	Сигнал беру жүйесінің	телематикалық қызмет және	мәліметтер тарату	Х ИТУ-Т сериясының хаттамасы
			желілерімен	түйісуі

Тізілімді сигнал беру

13.	НАА			П. 7.4 Т. 7.28; 7.34
14.	Импульсті	челнок		П. 7.4 Т. 7.27-7.28; 7 . 3 4
15.	Импульсті	пакет		П. 7.4 Т. 7.27-7.28; 7 . 3 4

Ескерту: +) ТФБЖМЖ БҚ-нда талаптар жоқ, өйткені сигнал берудің келешегі жоқ: селолық байланыс желілерінде сигнал беру кеңінен қолданылып келеді.

6-кесте. Екі бөлектелген сигнал беру арналары бойынша сигнал беру барысында ЖЖ және ТЖЖ бойынша жол сигналдарын таратудағы

с и г н а л к о д ы

N	Сызықтық сигнал	Тарату бағыты			
		Тікелей		Кері	
		1 ЖА	2 ЖА	1 ЖА	2 ЖА
1.	Шығыс жай-күйін бақылау	1	1	0	1
2.	Қызмет 1 кезең	1	0	0	1
	2 кезең		0	1 0 0 0	1
3.	Шақырылушы абоненттің (ондық код)	0/1	0	1	1
4.	Жауап (сұрау НАА)	1	0	1	0
5.	Сұратуды алып тастау	1	0	1	1
6.	Шақырылушы абонентті тоқтату	X	0	0	0
7.	Жауап алғаннан кейін шақырушы абонентті тоқтату	0	0	1	0
8.	Абоненттік жол немесе жалғау жолдары бос емес	1	0	0	0
9.	Жалғаудың кез-келген кезеңінде ағыту	1	1	X	X
10.	Бұғаттау	1	1	1	1

Ескерту: X - кез-келген жағдай

7-кесте. Екі бөлектелген сигнал беру арналары бойынша сигнал беру барысында ХЖЖ бойынша жол сигналдарын таратудағы сигнал коды

N	Сызықтық сигнал	Тарату бағыты			
		Тікелей		Кері	
		1 ЖА	2 ЖА	1 ЖА	2 ЖА
1.	Шығыс жай-күйін бақылау	1	1	0	1
2.	Қызмет 1 кезең	1	0	0	1
	2 кезең	1	0	1	1
3.	Шақырылушы абоненттің (ондық код)	0/1	0	1	1
4.	Жауап (сұрау АОН)	1	0	1	0
5.	Сұратуды алып тастау	0	0	1	0
6.	Шақырылушы абонентті тоқтату	X	0	1	1

7.	Жауап алғаннан кейін шақырушы абонентті тоқтату	1	0	0	0
8.	Абоненттік жол немесе жалғау жолдары бос емес	1	1	X	X
9.	Жалғаудың кез-келген кезеңінде ағыту	1	1	1	1
Б ұ ғ а т т а у					

Ескерту: X - кез-келген жағдай

8-кесте. Екі бөлектелген сигнал беру арналары бойынша сигнал беру барысында қалааралық арналар бойынша жол сигналдарын таратудағы сигнал коды

N	Сызықтық сигнал	Тарату бағыты			
		Тікелей		Кері	
		1 ЖА	2 ЖА	1 ЖА	2 ЖА
1.	Шығыс жай-күйін бақылау	1	1	0	1
2.	Қызмет 1 кезең	1	0	0	1
	2 кезең	1	0	1	1
3.	Шақырылушы абоненттің нөмірі (ондық код)	1	0	1	0
4.	Жауап (сұрау АОН)	0	0	1	0
5.	Сұратуды алып тастау	X	0	1	1
6.	Шақырылушы абонентті тоқтату	1	0	0	0
7.	Жауап алғаннан кейін шақырушы абонентті тоқтату	1	1	X	X
8.	Абоненттік жол немесе жалғау жолдары бос емес	1	1	1	1
9.	Жалғаудың кез-келген кезеңінде ағыту				
Б ұ ғ а т т а у					

Ескерту: X - кез-келген жағдай

Ондық терім ондық және координаттық АХТС-мен өзара әрекеттестік барысында беріледі.

9-кесте - Сигнал беру R2

R2-DIGITAL сигнал беруі үшін сигналдық кесте

Сигнал жолының мәні	Сигнал бағыты	Тікелей		Кері
Бос	-	1 0 0 1		1 0 0 1
Бос емес	--->	0 0 0 1		1 0 0 1
Жолдың бос еместігін растау	<---	0 0 0 1		1 1 0 1
Жауап	<---	0 0 0 1		0 1 0 1
Өлшеулерді (төмендегі қараңыз)	орындау ескертуді <---	0 0 0 1		1 1/0 0 1
Clear forward	--->	1 0 0 1		1 1 0 1
- Жауапқа дейін		1 0 0 1		0 1 0 1
- Жауап	жағдайы			
Ағытудан сақтау	<---	1 0 0 1		1 0 0 1
Бұғаттау (CLB)	<---	1 0 0 1		1 1 0 1
Бұғаттауды ашу немесе "бос"	<---	1 0 0 1		1 0 0 1

Сандық жолдың сигнал беруі төрт битті кодтауға ие.

Тікелей биттер - Af, Vf, Cf, Df. Кері биттер - Ab, Vb, Cb, Db.

Тек алғашқы екі биттер Af, Vf және Ab, Vb сигнал беруге қолданылады.

Жолды сигнал берудің 2 битті режимінің сигналдық кестеде қолданылатын кодтары мен символдарының мәні мынадай:

Af өзінің шыққан станциясының жай-күйін таратып беретін тікелей
с и г н а л .

Af =0 шақырушы жол қосылған және жол бос емес

Af =1 шақырушы жол қосылған және жол

Vf тарату жолының апаттық жағдайын тарататын тікелей сигнал

Vf =0 қалыпты жағдайдағы тарату жолы

Vf =1 ақаулық жағдайдағы тарату жолы

Cf қолданылмайды және "0"-ге орнатылған

Df қолданылмайды және "1"-ге орнатылған

Ab шақырылушы абоненттің жай-күйін тарататын кері сигнал.

Ab =0 шақырылатын жол қосылған

Ab =1 шақырылатн жол қосылмаған

Vb кіріс станциясындағы арнаның жай-күйін тарататын кері сигнал.

V b = 0 а р н а б о с

Vb =1 арна бос емес немесе бұғаттау жағдайында

Cb қолданылмайды және "0"-ге орнатылған

Db қолданылмайды және "1"-ге орнатылған
 ---> тікелей бағыттағы сигнал
 <--- кері бағыттағы сигнал
 I топтың тікелей сигналдары

Комбинациясы	Сигнал мақсаты	Сигналдың мәні
1	I - 1	1 цифрі
2	I - 2	2 цифрі
3	I - 3	3 цифрі
4	I - 4	4 цифрі
5	I - 5	5 цифрі
6	I - 6	6 цифрі
7	I - 7	7 цифрі
8	I - 8	8 цифрі
9	I - 9	9 цифрі
10	I - 10	0 цифрі
11	I-11	Кіріс операторына қол жетімділік (код 11)
12	I-12	- ССІ халықаралық транзит үшін (бірінші сигнал ретінде) - кіріс операторына қол жетімділік (кідірістер) (код 12) - сұрау қабылданған жоқ
13	I-13	Сынақтық жабдықтарға қол жетімділік (код 13)
14	I-14	Шығыс жаңғырық бөгеуіші қосылған (бірінші сигнал ретінде)
15	I-15	Нөмірді теру соңы (код 15)

II-топтың тікелей сигналдары

Комбинациясы	Сигнал мақсаты	Сигналдың мәні
1	II-1	Артықшылығы жоқ абонент
2	II-2	Артықшылығы бар абонент
3	II-3	Пайдалану жабдығы
4	II-4	Резерв
5	II-5	Оператор

6		II-6	Деректер беру
7	II-7		Абонент (немесе тікелей тарату құрылғысы жоқ операторы)
8		II-8	Деректер беру
9	II-9		Артықшылығы бар абонент
10	II-10		Тікелей тарату құрылғысы бар о п е р а т о р
11		II-11	Резерв
12		II-12	Резерв
13		II-13	Резерв
14		II-14	Резерв
15		II-15	Резерв

III топтың тікелей сигналдары

Комбинациясы	Сигнал мақсаты	Сигналдың мәні
1	III-1	1 цифрі
2	III-2	2 цифрі
3	III-3	3 цифрі
4	III-4	4 цифрі
5	III-5	5 цифрі
6	III-6	6 цифрі
7	III-7	7 цифрі
8	III-8	8 цифрі
9	III-9	9 цифрі
10	III-10	0 цифрі
11	III-11	Ақауды анықтау
12	III-12	Сұрау қайтарылды
13	III-13	Резерв
14	III-14	Резерв
15	III-15	Резерв

A тобының кері сигналдары

Комбинациясы	Сигнал мақсаты	Сигнал мәні	Түсініктеме
1	A-1	Келесі цифрді жібереді (n+1)	

2	A-2	Соңғыны, бірақ бір цифрді жібереді (n - 1)
3	A-3	Толық Адрес, В тобының сигналдарын қабылдауға ауыстыру
4	A-4	Ұлттық желідегі артық жүктеме
5	A-5	Шақырылатын тараптың санатын жібереді
6	A-6	Толық мекен-жайы, тиелім, сөйлесуді орнату жағдайы
7	A-7	Соңғыны, бірақ екі цифрді жібереді (n - 2)
8	A-8	Соңғыны, бірақ үш цифрді жібереді (n - 3)
9	A-9	Шақырылатын тараптың нөмірінің бірінші цифрін (және келесісін) жібереді
10	A-10	Сұратуды бұғаттау
13	A-13	Халықаралық шығыс тізілімінің жағдайын жібереді
14	A-14	Шағылысқан сигналдардың жаңғырық бөгеуішін пайдалану бойынша ақпаратты сұрату
15	A-15	Халықаралық станциядағы немесе оның шығуындағы артық жүктеме

В тобының кері сигналдары

Комбинациясы	Сигнал мақсаты	Сигнал мәні	Түсініктеме
--------------	------------------------	-------------	-------------

1	В-1	Шақырылатын тараптың басқару құралы	
2	В-2	Арнайы ақпараттың үндік жөнелтімін жібереді	
3	В-3	Абоненттік жол бос емес	
4	В-4	Артық жүктеме (А тобынан В тобының сигналдарынан кейін резерв арнасына өткеннен соң кездеседі)	

5	В-5	Іске қосылмаған нөмір
6	В-6	Абоненттік жол бос, тиелім
7	В-7	Абоненттік жол бос, тиелім жоқ
8	В-8	Абоненттік жол жөнделмеген
9	В-9	Абонент қызмет көрсетуден алынып тасталған
10	В-10	Арнаға қызмет көрсетілмейді
	11/15	В-11/В-15 Қолданылмайды

5/Q.441-Кесте. Көп жиілікті комбинациялар

Комбинациялар		Жиіліктер						
----- -----								
N	Сандық мән	Тікелей бағыт	1380	1500	1620	1740	1860	1980
	= x + y	(I және II топ.						
		тың сигналдары)						
		Кері бағыт (А	1140	1020	900	780	660	540
		және В тобының						
		сигналдары)						
		Индекс (x)	f0	f1	f2	f3	f4	f5
		Салмақ (y)	0	1	2	4	7	11

1	0 + 1						x	y
2	0 + 2				x			y
3	1 + 2						x	y
4	0 + 4			x				y
5	1 + 4					x		y
6	2 + 4						x	y
7	0 + 7		x					y
8	1 + 7				x			y
9	2 + 7					x		y
1 0	3 + 7						x	y
1 1	0 + 1 1		x					Y
1 2	1 + 1 1			x				Y
1 3	2 + 1 1				x			Y
1 4	3 + 1 1						x	Y

Жалғауды орнату үлгісі

ТІКЕЛЕЙ - 16 .

КЕРІ - 16

SN	abs	Уақыт	белгісі			Белгілеу
-70	00:00:00.000			F		1001 Бос
-69	00:00:00.001				B	1001 Бос
-68	00:00:04.246			F		0001 Бос емес
-67	00:00:04.271			B	1101	Бос еместігін растау
-66	00:00:04.460			F		I-2 2 цифрі
-65	00:00:04.487			B	A-1	Келесі цифрді жібереді
-62	00:00:04.584			F		I-3 3 цифрі
-61	00:00:04.761			B	A-1	Келесі цифрді жібереді
-58	00:00:04.860			F		I-4 4 цифрі
-57	00:00:05.011			B	A-1	Келесі цифрді жібереді
-54	00:00:05.110			F		I-5 5 цифрі
-53	00:00:05.237			B	A-1	Келесі цифрді жібереді
-50	00:00:05.360			F		I-6 6 цифрі
-49	00:00:05.487			B	A-1	Келесі цифрді жібереді
-46	00:00:05.984			F		I-1 1 цифрі
-45	00:00:06.037			B	A-1	Келесі цифрді жібереді
-42	00:00:06.484			F		I-6 6 цифрі
-41	00:00:06.611			B	A-5	Шақырылатын тараптың санатын жібереді
-38	00:00:06.734		F	II-1		Артықшылығы жоқ абонент
-37	00:00:06.761			B	A-9	Шақырылатын тараптың адресіне жібереді
-34	00:00:06.860			F		I-2 2 цифрі
-33	00:00:06.911			B	A-9	Шақырылатын тараптың адресіне жібереді
-30	00:00:07.010			F		I-3 3 цифрі
-29	00:00:07.037			B	A-9	Шақырылатын тараптың адресіне жібереді
-26	00:00:07.134			F		I-4 4 цифрі
-25	00:00:07.187			B	A-9	Шақырылатын тараптың адресіне жібереді
-22	00:00:07.284			F		I-5 5 цифрі

-21	00:00:07.311	B	A-9	Шақырылатын тараптың адресіне жібереді
-18	00:00:07.434		F	I-6 6 цифрі
-17	00:00:07.461	B	A-9	Шақырылатын тараптың адресіне жібереді
-14	00:00:07.584		F	I-10 0 цифрі
-13	00:00:07.611	B	A-9	Шақырылатын тараптың адресіне жібереді
-10	00:00:07.710		F	I-10 0 цифрі
-9	00:00:07.761	B	A-9	Шақырылатын тараптың адресіне жібереді
-6	00:00:07.860	F	I-15	Шақырудың соңы #
-5	00:00:08.061		B A-4	Артық жүктеме
-2	00:00:08.162	F	1001	Тікелей бағытта бос
-1	00:00:08.217		B 1001	Кері бағытта бос
0	00:00:08.218		F 1001	Бос

Белгілер мен қысқартулардың тізбесі

Қысқартулар

Ашып көрсету

Б Қ	Б а с қ а р у қ ұ ж а т ы
ЖМТФБЖ	Жалпы мемлекеттік телефон байланысы желісі
ХЭО-Т (ITU-T)	Халықаралық электр байланысы одағы, электр байланысының стандарттау секторы
ETSI	Еуропа телекоммуникация стандарттары институты (European Telecommunication Standards Institute)
Т Ш	Техникалық шарттар
ОПТЖ	Ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісі
АХТС	Автоматты халықаралық телефон станциясы
ХКО	Халықаралық коммутация орталығы
ҚаТТ	Қалааралық транзиттік торап
АТС	Автоматты телефон станциясы
ҚТЖ	Қалалық телефон желісі
СТЖ	Селолық телефон желісі
МӨТС	Мекемелік-өндірістік телефон станциясы
GMTX	Ұялы жылжымалы байланыс желісінің торабы
ССИ (SDH)	Синхронды цифрлық иерархия

	(Synchrony Digital Hierarchy)
SMA, SDM, TN, TN-MS ES, ISM, SLM	Әр түрлі фирмалардың синхронды цифрлық иерархия жабдықтарының атаулары
	(Synchronous Multiplexer)
EMOS, eEM	Әр түрлі фирмалардың SDH көліктік желісін басқару жүйесі жабдықтарының атаулары
TMN	Телекоммуникация желісін басқару (Telecommunication Management Network)
ИҚЦЖ (ISDN)	Интегралданған қызмет көрсетудің цифрлық жүйесі (Integrate Service Digital Network)
ИҚ-КЖЦЖ (B-ISDN)	Интегралданған қызмет көрсетудің кең жолақты цифрлық жүйесі (Broadband Integrate Service Digital Network)
ЗБЖ (IN)	Зияткерлік байланыс желісі (Intelligent Network)
PCM, HDSL	Цифрлық абоненттік қол жетімділік жабдықтары (Pulse Code Modulation, High Digital Subscriber Line)
ATM	Асинхронды тарату режимін қолданатын аппаратура (Asynchrony Transfer Mode)
GPS	Ғаламдық бағыттандыру жүйесі (Global Position System)
НАА	Нөмірді автоматты анықтау
1БСА	Бөлектелген бір сигнал арнасы бойынша сигнал беру жүйесі
2БСА	Бөлектелген екі сигнал арнасы бойынша сигнал беру жүйесі
ТЖЖ	Тапсырысты-жалғау жолы
СЖА N7	Жалпы арна бойынша сигнал беру жүйесі (ITU-T-N7 жіктеу бойынша)
Ж Ж	Жалғау жолдары
ҚЖЖ	Қалааралық жалғау жолдары
HUP	Handover User Part - жылжымалы станцияны басқарудағы пайдаланушының шағын тарату жүйесі
ISUP - ISDN User Part	Интегралды қызмет желісін пайдаланушының шағын жүйесі
MAP	Mobile Application Part - жылжымалы қолданудың шағын жүйесі

MSC	Mobile Services Switching Center - Жылжымалы байланысының коммутация орталығы
MTP	Message Transfer Part - хабарламаларды таратудың шағын жүйесі
MUP	Mobile User Part - жылжымалы байланысты пайдаланушының шағын жүйесі
TCAP	Transaction Capabilities Application Part - транзакция мүмкіндігімен сигнал беру жүйесі
TUP	Telephone User Part - телефонияны пайдаланушының шағын жүйесі
SCCP	Signaling Connection Control Part - сигнал беруді жалғау басқармасының шағын жүйесі
